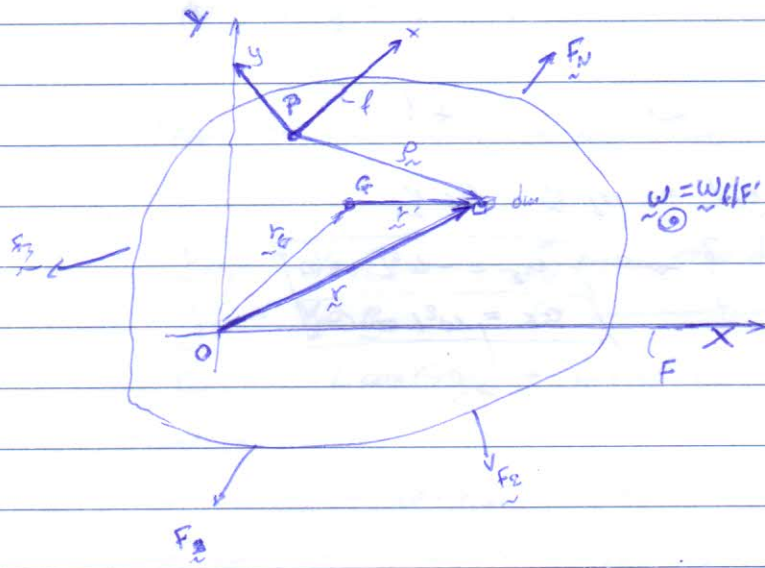

ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ

Το στερεοποιείται από 4 άμα επιπέδων - ισοβάθια.

$$\omega = \omega \hat{k}$$

f: κινούμενο - κορφωμένο πάνω στο σώμα.

F₁, ..., F_n: δυνάμεις που ασκούνται στο σώμα.

Μάζα: $m = \int_V dm = \int_V \rho dV \quad (1)$

Κέντρο βάρους: $\underline{r}_G = \frac{\int \underline{r} dm}{\int dm} = \frac{\int \underline{r} dm}{m} \quad (2)$

$$\underline{r}_G = \frac{\sum r_i m_i}{\sum m_i}$$

$$L = \sum_{i=1}^n m_i r_i$$

Ορμή: $\underline{L} = \int_V \underline{r} dm = \int_V \underline{r} dm \quad (3)$

Στροφορμή: $\underline{H}_P = \int_V \underline{r} \times \underline{v} dm \quad (4)$

r': διάνυσμα πάνω στο σώμα που κινείται.

Ταχύτητα: $\underline{r} = \underline{r}_G + \underline{r}' \Rightarrow \underline{\dot{r}} = \underline{\dot{r}}_G + (\underline{\omega} \times \underline{r}') \Rightarrow \underline{v} = \underline{v}_G + \underline{\omega} \times \underline{r}' \quad (5)$

(3) $\Rightarrow L = \int_V (\underline{v}_G + \underline{\omega} \times \underline{r}') dm = \underline{v}_G \int_V dm + \int_V (\underline{\omega} \times \underline{r}') dm$

$\Rightarrow \underline{L} = \underline{v}_G \cdot m + \underline{\omega} \times \int_V \underline{r}' dm \Rightarrow$

ο, αφού $\underline{r}'_G = 0$ (κ.θεση του G ως προς το G είναι 0)

$\Rightarrow \underline{L} = m \underline{v}_G$

$$\underline{\underline{F}} = \underline{\underline{\dot{L}}} = \frac{d}{dt}(\underline{\underline{L}}) = \frac{d}{dt}(m \underline{\underline{v}}_G) \rightarrow \boxed{\underline{\underline{F}} = m \underline{\underline{a}}_G} \quad \text{1ος Νόμος Euler.}$$

$$\underline{\underline{M}}_P = \underline{\underline{H}}_P + \underline{\underline{v}}_P \times (m \underline{\underline{v}}_G) \rightarrow \text{2ος Νόμος Euler.}$$

Γνωρίζω ότι : $\underline{\underline{H}}_P = \underline{\underline{H}}_G + \underline{\underline{r}}_{GP} \times (m \underline{\underline{v}}_G)$

ο Αν $P \in G \rightarrow \underline{\underline{H}}_G = \underline{\underline{H}}_G$, (αφού το $\underline{\underline{r}}_{GP} = 0$)

Σχετική στροφορμή : $\underline{\underline{H}}_P = \int_V \underline{\underline{r}} \times \underline{\underline{\dot{p}}} \, dm$

Γνωρίζω : $\underline{\underline{\dot{p}}} = \underline{\underline{\omega}} \times \underline{\underline{p}}$, αφού το διάνυσμα $\underline{\underline{p}}$ είναι καρφωμένο πάνω στο σώμα.

$$\underline{\underline{H}}_P = \int_V \underline{\underline{r}} \times (\underline{\underline{\omega}} \times \underline{\underline{p}}) \, dm$$

Ταυτότητα : $\underline{\underline{a}} \times (\underline{\underline{b}} \times \underline{\underline{c}}) = (\underline{\underline{a}} \cdot \underline{\underline{c}}) \underline{\underline{b}} - (\underline{\underline{a}} \cdot \underline{\underline{b}}) \underline{\underline{c}}$

Άρα $\underline{\underline{r}} \times (\underline{\underline{\omega}} \times \underline{\underline{p}}) = \underbrace{(\underline{\underline{r}} \cdot \underline{\underline{p}})}_{\rho^2} \underline{\underline{\omega}} - (\underline{\underline{r}} \cdot \underline{\underline{\omega}}) \underline{\underline{p}} = \rho^2 \underline{\underline{\omega}} - (\underline{\underline{r}} \cdot \underline{\underline{\omega}}) \underline{\underline{p}}$

Περιγράφω όλα τα διανύσματα ως προς $\underline{\underline{i}}$ (κινούμενο)

$$\underline{\underline{\omega}} = \omega_x \underline{\underline{e}}_x + \omega_y \underline{\underline{e}}_y + \omega_z \underline{\underline{e}}_z$$

$$\underline{\underline{p}} = x \underline{\underline{e}}_x + y \underline{\underline{e}}_y + z \underline{\underline{e}}_z$$

$$\underline{\underline{p}} \cdot \underline{\underline{\omega}} = x \omega_x + y \omega_y + z \omega_z$$

$$\rho^2 = \underline{\underline{p}} \cdot \underline{\underline{p}} = x^2 + y^2 + z^2$$

Άρα : $\underline{\underline{H}}_P = \int_V [\rho^2 \underline{\underline{\omega}} - (\underline{\underline{p}} \cdot \underline{\underline{\omega}}) \underline{\underline{p}}] \, dm = \underline{\underline{\omega}} \int_V \rho^2 \, dm - \int_V (\underline{\underline{p}} \cdot \underline{\underline{\omega}}) \underline{\underline{p}} \, dm =$

$$= (\omega_x \underline{\underline{e}}_x + \omega_y \underline{\underline{e}}_y + \omega_z \underline{\underline{e}}_z) \int_V (x^2 + y^2 + z^2) \, dm - \int_V (x \omega_x + y \omega_y + z \omega_z) (x \underline{\underline{e}}_x + y \underline{\underline{e}}_y + z \underline{\underline{e}}_z) \, dm \rightarrow$$

$$\omega_x x^2 e_x - \omega_x x^2 e_x = 0 \quad (\text{ΠΕΡΟΣΦΕΡΩΝ})$$

$$\rightarrow \left[\underbrace{\omega_x \int (y^2 + z^2) dm}_{I_{xx}} - \underbrace{\omega_y \int xy dm}_{I_{xy}} - \underbrace{\omega_z \int xz dm}_{I_{xz}} \right] e_x + [\dots] e_y + [\dots] e_z$$

τρεις ολοκληρωματα - γεωμετρικες ποσοτητες ανεξαρτητες της κινησης
εξαρτουντε απο τη θέση του συστήματος & παρα στο σώμα.

Τελικά

$$\vec{H}_p = (I_{xx}\omega_x + I_{xy}\omega_y + I_{xz}\omega_z) e_x + (I_{xy}\omega_x + I_{yy}\omega_y + I_{yz}\omega_z) e_y + (I_{xz}\omega_x + I_{yz}\omega_y + I_{zz}\omega_z) e_z$$

$$\begin{aligned} I_{xx} &= \int (y^2 + z^2) dm \\ I_{yy} &= \int (x^2 + z^2) dm \\ I_{zz} &= \int (x^2 + y^2) dm \\ I_{xy} &= - \int xy dm \\ I_{xz} &= - \int xz dm \\ I_{yz} &= - \int yz dm \end{aligned}$$

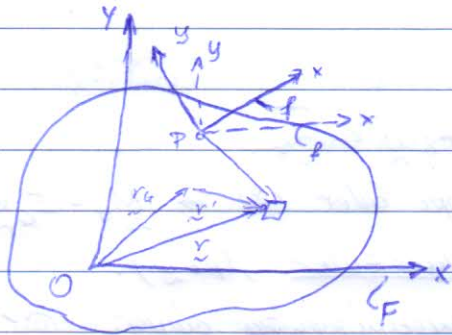
Γεωμετρικες Ποσοτητες

$$I = \begin{bmatrix} I_{xx} & I_{xy} & I_{xz} \\ I_{xy} & I_{yy} & I_{yz} \\ I_{xz} & I_{yz} & I_{zz} \end{bmatrix}$$

→ Ταξις για τις ποσότητες αδρανειας του σώματος
(Είναι συμμετρικός)

$$I \begin{Bmatrix} \omega_x \\ \omega_y \\ \omega_z \end{Bmatrix} = \begin{bmatrix} I_{xx} & I_{xy} & I_{xz} \\ I_{xy} & I_{yy} & I_{yz} \\ I_{xz} & I_{yz} & I_{zz} \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \omega_x \\ \omega_y \\ \omega_z \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} \vec{H}_{p,x} \\ \vec{H}_{p,y} \\ \vec{H}_{p,z} \end{Bmatrix} \rightarrow$$

$$\rightarrow I \vec{\omega} = \vec{H}_p$$

$$\vec{H}_G = I_G \vec{\omega} / \text{κατ}$$

$$(*) \left(\frac{\dot{\vec{H}}}{F} \right) = \left(\dot{\vec{H}} \right)_F + \vec{\omega} \times \vec{H}_G$$

για άλλη ταχύτητα του σώματος.

∃ νόμοι που να υπορρωθούν το $\dot{\vec{H}}$ στο σώμα.

$$\vec{H}_P = I_P \vec{\omega} \quad (1)$$

$$I = \text{ταυτόσημο 2^{ης} τάξης} = \begin{bmatrix} I_{xx} & I_{xy} & I_{xz} \\ & I_{yy} & I_{yz} \\ \text{συμ.} & & I_{zz} \end{bmatrix}$$

2^{ος} Νόμος Euler

$$\vec{M}_P = \dot{\vec{H}}_P + \vec{v}_P \times m \vec{v}_G$$

$$\text{Αν } P \equiv G$$

$$\vec{M}_G = \dot{\vec{H}}_G$$

Αναφέρεται στο F

$$\dot{\vec{H}}_G = \left(\dot{\vec{H}}_G \right)_F$$

$$\vec{M}_G = \dot{\vec{H}}_G \quad \text{2^{ος} Νόμος Euler}$$

Επίσης γνωρίζω $\vec{H}_G = \vec{H}_G$

$$(1) \xrightarrow{P \equiv G} \vec{H}_G = I_G \vec{\omega} \quad (3)$$

Αντικαθιστώ στη (2) $\rightarrow \vec{H}_G = (I_{xx} \omega_x + I_{xy} \omega_y + I_{xz} \omega_z) \vec{e}_x + \dots + (\dots) \vec{e}_y + (\dots) \vec{e}_z \rightarrow$

(*) Παρατηρώ ότι: $\left(\dot{\vec{H}}_G \right)_F = \left(\dot{\vec{H}}_G \right)_G + \vec{\omega}_{F/G} \times \vec{H}_G \quad (4)$

$$\rightarrow \left(\dot{\vec{H}}_G \right)_G = \left(\dot{\vec{H}}_G \right)_G + \vec{\omega}_{F/G} \times \vec{H}_G$$

$$(3) \Rightarrow \left(\frac{d}{dt} \vec{H}_G \right)_G = I_G \dot{\vec{\omega}}$$

Άρα: (4) $\Rightarrow \left(\frac{d}{dt} \vec{H}_G \right)_F = I_G \dot{\vec{\omega}} + \vec{\omega} \times \vec{H}_G$

ΟΠΩΣ ΜΕ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΤΕΙΣ ΣΤΟΝ 2^ο ΝΟΜΟ Euler (2) $\Rightarrow \vec{M}_G = I_G \dot{\vec{\omega}} + \vec{\omega} \times \vec{H}_G \rightarrow$

$$\Rightarrow \vec{M}_G = I_G \dot{\vec{\omega}} + \vec{\omega} \times (I_G \vec{\omega}) \quad \text{2^{ος} Νόμος Euler, (με } \vec{\omega} \text{)}$$

Για εξαπαρορριζωμένα σώμα.

$\rightarrow$ Η/Μ που το χρησιμοποιούμε

Δ: πάνω στο σώμα: ωθούμενο στο κέντρο βάρους. Διανερματική σχέση $\rightarrow$ 3 σχέσεις

- Προσδιορίζουμε το $\vec{\omega}$. $\rightarrow \omega_x, \omega_y, \omega_z$

αποκλιπώνοντας $\rightarrow$ γωνίες Euler ? $\rightarrow$ προσανατολισμό.

1^{ος} Νόμος: $\vec{F} = m \vec{a}_G$

F: αριθμητικό

$\rightarrow$ βρίσκουμε το $\vec{a}$, $\rightarrow$ αποκλιπώνοντας: $\vec{v} \rightarrow$ ταχύτερα
 $\rightarrow$ αποκλιπώνοντας: $\vec{\theta}$ ΘΕΣΗ

$$\vec{M}_G = \underbrace{I_G}_{\text{από } \vec{\omega}} \dot{\vec{\omega}} + \underbrace{\vec{\omega} \times (I_G \vec{\omega})}_{\text{με } \vec{\omega} \text{ από } \vec{\omega}}$$

Δε. με γράμμους.

$$I_G \dot{\vec{\omega}} = \begin{bmatrix} I_{xx} & I_{xy} & I_{xz} \\ I_{xy} & I_{yy} & I_{yz} \\ I_{xz} & I_{yz} & I_{zz} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \dot{\omega}_x \\ \dot{\omega}_y \\ \dot{\omega}_z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \dots \\ \dots \\ \dots \end{bmatrix}$$

$$I_G \vec{\omega} = \begin{bmatrix} I_{xx} & I_{xy} & I_{xz} \\ I_{xy} & I_{yy} & I_{yz} \\ I_{xz} & I_{yz} & I_{zz} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \omega_x \\ \omega_y \\ \omega_z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x \\ x \\ x \end{bmatrix}$$

$$\vec{\omega} \times (I_G \vec{\omega}) = \begin{bmatrix} \epsilon_x & \epsilon_y & \epsilon_z \\ \omega_x & \omega_y & \omega_z \\ x & x & x \end{bmatrix}$$

Ο 2^{ος} Νόμος του Euler σε μορφή συνιστωσών γράφεται (σύστημα 3)

$$M_x = I_{xx} \dot{\omega}_x + I_{xy} \dot{\omega}_y + I_{xz} \dot{\omega}_z + (\omega_y \dot{\omega}_z - \omega_z \dot{\omega}_y) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow M_x = I_{xx} \dot{\omega}_x + I_{xy} (\dot{\omega}_y - \omega_z \omega_x) + I_{yz} (\dot{\omega}_z + \omega_x \omega_y) + (I_{zz} - I_{yy}) \omega_z \omega_y + I_{yz} (\omega_y^2 - \omega_z^2)$$

$M_y = \dots$ βιβλίο

$M_z = \dots$ βιβλίο.

} Euler

I αναφέρονται στο $\mathcal{L}$ με αρχή το $\mathcal{L}_G$

M αναφέρονται σε πόδες ως προς $\mathcal{L}$

$\omega_x, \omega_y, \omega_z$: συνιστώσες του $\vec{\omega}$ ως προς $\mathcal{L}$.

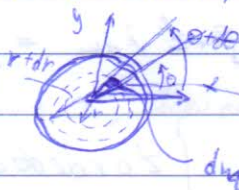
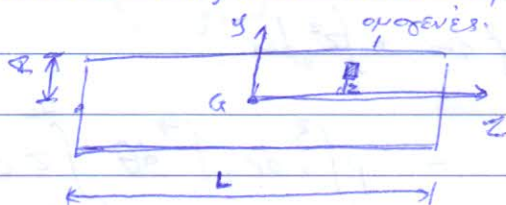
~ Το I - Ρορές Αρράνεας Σφαιρών ~

Κυλινδρος

- ραβδος, ηλιακα κυλινδρος, δαυτυδρος, κελυφος
 μπορεί να χυθεί

* στο βιβλίο → στο παρέρηγμα

Ταυτώς Μαζιώς Ρορές Αρράνεας Κυλινδρου.

προς dz

— $I_{zz} = \int_V (x^2 + y^2) dm$ ~ με το κυλινδρικό σύστημα συντεταγμένων.

$$dm = \rho dV = \rho dz \underbrace{dr (r d\theta)}_{dA} \rightarrow$$

$$\rightarrow \underbrace{dm = \rho dV}_{dV} = \rho r dr d\theta dz, \quad \underbrace{dV = r dr d\theta dz}$$

$$I_{zz} = \int_V (x^2 + y^2) dm$$

$$\begin{aligned} x &= r \cos \theta \\ y &= r \sin \theta \\ x^2 + y^2 &= r^2 \end{aligned}$$

για ημικύκλιο $\theta \in [0, \pi]$ Δ

$$\Rightarrow I_{zz} = \int_V r^2 \rho r dr d\theta dz = \int_{-\frac{L}{2}}^{\frac{L}{2}} \int_0^{2\pi} \int_0^R r^3 \rho dr d\theta dz$$

για να καλυφω τον χώρο του κυλινδρου : $r \in [0, R]$

$\theta \in [0, 2\pi]$

$z \in [-L/2, L/2]$

$$\Rightarrow I_{zz} = \rho \int_0^R r^3 dr \cdot \int_0^{2\pi} d\theta \cdot \int_{-\frac{L}{2}}^{\frac{L}{2}} dz \rightarrow$$

ηπόβλημα αν $\rho = \rho(r, \theta, z)$

πχ: $\rho = \cos(r\theta)$.

αν $\rho = r^2 \cos \theta \cdot e^z$: δεν ηπόβλημα

$$\Rightarrow I_{zz} = \rho \frac{R^4 \pi L}{2}$$

$\rho = \text{σταθερο}$: κυλινδρος ομογενής σωμα

To calculate the mass

$$m = \rho V = \rho \pi R^2 L$$

$$\text{Επιπλέον: } I_{zz} = \frac{\rho \pi R^4 L}{2} = \underbrace{\rho \pi R^2 L}_m \frac{R^2}{2} \rightarrow \boxed{I_{zz} = \frac{1}{2} m R^2}$$

$$I_{xx} = \int_V (y^2 + z^2) dm = \int_V y^2 dm + \int_V z^2 dm$$

$$\circ \int_V z^2 dm = \int_V z^2 \rho r dr d\theta dz = \rho \int_0^R r dr \int_0^{2\pi} d\theta \int_{-L/2}^{L/2} z^2 dz =$$

$$= \rho \frac{R^2}{2} 2\pi \left[\frac{(L/2)^3}{3} - \frac{(-L/2)^3}{3} \right] =$$

$$= \rho \frac{R^2}{2} 2\pi \frac{2}{3} \left(\frac{L}{2} \right)^3 = \rho R^2 \pi \frac{L^3}{12}$$

$$m = \rho \pi R^2 L$$

$$= m \frac{L^2}{12}$$

$$\circ \int_V y^2 dm = \int_V (r \sin \theta)^2 \rho r dr d\theta dz = \rho \int_0^R r^3 dr \int_0^{2\pi} \sin^2 \theta d\theta \int_{-L/2}^{L/2} dz$$

$$\sin^2 \theta = \frac{1 - \cos(2\theta)}{2} \rightarrow \int_0^{2\pi} \sin^2 \theta d\theta = \int_0^{2\pi} \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{2} \cos(2\theta) \right) d\theta =$$

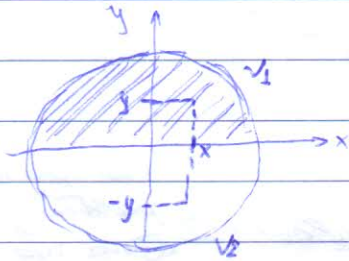
$$= \int_0^{2\pi} \frac{1}{2} d\theta - \frac{1}{2} \int_0^{2\pi} \cos(2\theta) d\theta = \frac{2\pi}{2} + \frac{1}{2} \frac{1}{2} \sin(2\theta) \Big|_0^{2\pi} = \pi$$

$$\text{Άρα } \int_V y^2 dm = \rho \frac{R^4}{4} \pi L = m \frac{R^2}{4}$$

$$\text{Οπότε } \boxed{I_{xx} = m \frac{R^2}{4} + m \frac{L^2}{12}} = \left(\frac{3m R^2}{12} + \frac{m L^2}{12} \right) = \frac{4m R^2}{12} = \frac{m R^2}{3}$$

$$\text{Άρα συμπεραίνουμε περίπου τους άξονες } \boxed{I_{yy} = m \frac{R^2}{4} + m \frac{L^2}{12}}$$

$$I_{xy} = - \int_V xy \, dm = - \int_{V_1} xy \, dm - \int_{V_2} xy \, dm =$$

$$= - \int_{V_1} xy \, dm - \int_{V_2} xy \, dm = 0$$

/ από συμμετρία

Άρα $I_{xy} = 0$, λόγω συμμετρίας.

Παρόμοια: $I_{xz} = I_{yz} = 0$. Λόγω συμμετρίας.

Οπότε: Για το κέντρο: $I_{xx} = I_{yy} = \frac{1}{4} m R^2 + \frac{1}{12} m L^2$

$$I_{zz} = \frac{1}{2} m R^2$$

$$I_{xy} = I_{yz} = I_{xz} = 0$$

Άρα I : διαγώνιος: $I = \begin{bmatrix} \frac{1}{4} m R^2 + \frac{1}{12} m L^2 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{4} m R^2 + \frac{1}{12} m L^2 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{2} m R^2 \end{bmatrix}$

$$I = m \begin{bmatrix} \frac{R^2}{4} + \frac{L^2}{12} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{R^2}{4} + \frac{L^2}{12} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{2} R^2 \end{bmatrix}$$

- Πάθος: Κέντρο: $R \ll L$.

$$I = m L^2 \begin{bmatrix} \frac{1}{4} \left(\frac{R}{L}\right)^2 + \frac{1}{12} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{4} \left(\frac{R}{L}\right)^2 + \frac{1}{12} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{2} \left(\frac{R}{L}\right)^2 \end{bmatrix}$$

$$\sim m L^2 \begin{bmatrix} \frac{1}{12} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{12} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{2} \left(\frac{R}{L}\right)^2 \end{bmatrix} \rightarrow$$

$$\rightarrow I = \begin{bmatrix} \frac{1}{10} mL^2 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{10} mL^2 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{2} mL \left(\frac{R}{L}\right)^2 \\ & & \approx 0 \end{bmatrix}$$

Άρα $\rightarrow I_{xx} = I_{yy} = \frac{1}{10} mL^2$
 $I_{zz} = 0$.

, για τμήμα

$\rightarrow$ ως προς το κέντρο βαρής της πλάκας, x, y : καθετα στον άξονα της πλάκας.

- Δίσκος: $L \ll R \rightarrow \frac{L}{R} \ll 1$.

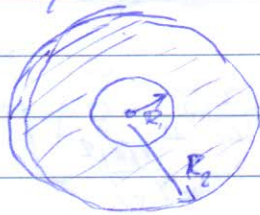
$$I = mR^2 \begin{bmatrix} \frac{1}{4} + \frac{L}{R^2} \frac{1}{10} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{4} + \frac{L}{R^2} \frac{1}{10} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{2} \end{bmatrix} \approx mR^2 \begin{bmatrix} \frac{1}{4} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{4} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{2} \end{bmatrix} \rightarrow$$

$$\rightarrow I = \begin{bmatrix} \frac{1}{4} mR^2 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{4} mR^2 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{2} mR^2 \end{bmatrix}$$

Άρα: $I_{xx} = I_{yy} = \frac{1}{4} mR^2$ (δεν έχει εφαρμογή στο μέγιστο των δίσκων),
 $I_{zz} = \frac{1}{2} mR^2$, για δίσκο.

- Κυλινδρος με στή.

Έχει διατμήση:

$$V = V_2 - V_1 - \text{όγκος κελύφους με ακτίνα } R_1 \\ \text{όγκος κελύφους με ακτίνα } R_2$$

$$I_{xx} = \int_V (y^2 + z^2) dm = \int_{V_2 - V_1} (y^2 + z^2) dm = \int_{V_2} (y^2 + z^2) dm - \int_{V_1} (y^2 + z^2) dm = \\ = (I_{xx})_2 - (I_{xx})_1$$

Γενικώς : Εάν $V = \sum v_i \rightarrow I = \sum (I)_i$

v_i θετικά ή αρνητικά.

$$I_{xx} = (I_{xx})_2 - (I_{xx})_1 = \frac{1}{4} m_2 R_2^2 + m_2 \frac{L^2}{12} - \left(\frac{1}{4} m_1 R_1^2 + m_1 \frac{L^2}{12} \right)$$

ή μάζα του κέντρου
καρδινού

$$L_1 = L_2 = L$$

$$m = m_2 - m_1$$

$$I_{xx} = \frac{1}{4} m_2 R_2^2 - \frac{1}{4} m_1 R_1^2 + \frac{m_2 L^2}{12} - \frac{m_1 L^2}{12}$$

$$= \frac{1}{4} m (R_1^2 + R_2^2) + (m_2 - m_1) \frac{L^2}{12} = \frac{m L^2}{12}$$

$$I_{xx} = \frac{1}{4} m (R_1^2 + R_2^2) + m \frac{L^2}{12} = I_{yy}$$

Παραπάλιν $I_{zz} = \frac{1}{2} m (R_1^2 + R_2^2)$

⊗ Απόδειξη : $m_2 = \rho \pi R_2^2 L$, $m_1 = \rho \pi R_1^2 L$, $m = m_2 - m_1$

- Κελύφος : κελύφος με πάχος $t \rightarrow R_2 - R_1 = t \rightarrow$ μικρό πάχος.
 $t \ll R_1$ ή R_2

$$I_{xx} = \frac{1}{2} m R^2 + m \frac{L^2}{12}$$

$$I_{zz} = m R^2, \text{ για το κελύφος}$$

ακριβώς
μικρό πάχος

$$R = \frac{R_1 + R_2}{2} \approx R_1 \approx R_2$$

- Διακρίβια : κελύφος με $L \ll R$.

$$I_{xx} = I_{yy} = \frac{1}{2} m R^2$$

$$I_{zz} = m R^2$$

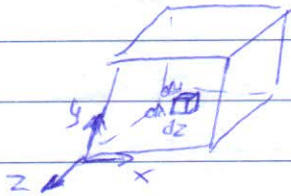
~

Συνοψίζοντας

$$I_{xx} = I_{yy} = I_{zz} = \dots$$

Ασκηση: Να βρεθούν τα I_{xx} I_{yy} I_{yz}

$$dV = \rho dx dy dz$$

ομοιομορφία σε μακροσκοπικές αντερομορφίες

Περίπου $6-8^{\circ}$

Εξισώσεις Euler.

$$\underline{F} = m \underline{a}_G$$

$$\underline{M} = \dots$$

$$M_x = I_{xx} \dot{\omega}_x + I_{xy} (\dot{\omega}_y - \omega_z \omega_x) + I_{xz} (\dot{\omega}_z + \omega_x \omega_y) + (I_{zz} - I_{yy}) \omega_z \omega_y +$$

$$M_y = \dots$$

$$+ I_{yz} (\omega_y^2 - \omega_z^2)$$

$$M_z = \dots$$

Κεντρικός: $I_{xy} = I_{xz} = I_{yz} = 0 \Rightarrow \underline{d}$ - κεντρικό σύστημα αντιερραίων.

Για ένα κεντρικό σύστημα $\underline{d}$ ο 2ος Νόμος Euler:

$$\left. \begin{aligned} M_x &= I_{xx} \dot{\omega}_x + (I_{zz} - I_{yy}) \omega_z \omega_y \\ M_y &= I_{yy} \dot{\omega}_y + (I_{xx} - I_{zz}) \omega_z \omega_x \\ M_z &= I_{zz} \dot{\omega}_z + (I_{yy} - I_{xx}) \omega_x \omega_y \end{aligned} \right\} \begin{array}{l} \text{Εξισώσεις Euler,} \\ \text{Για κεντρικό σύστημα } \underline{d} \\ \underline{I_{xy} = I_{xz} = I_{yz} = 0} \end{array}$$

↳ Μη γραμμικές ΔΕ.

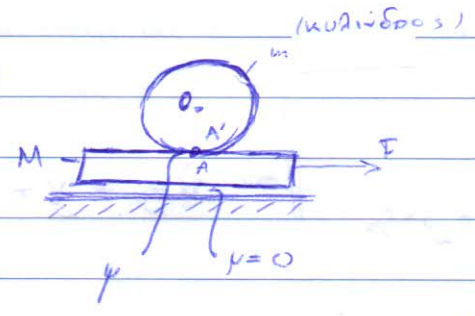
Ειδική Περίπτωση Κίνησης: Επιπέδου Κίνηση

2.1 Επίπεδο κίνησης

$$\underline{\omega} = \omega_x \underline{e}_x + \omega_y \underline{e}_y + \omega_z \underline{e}_z$$

$$\underline{\omega} = \omega \underline{e}_z$$

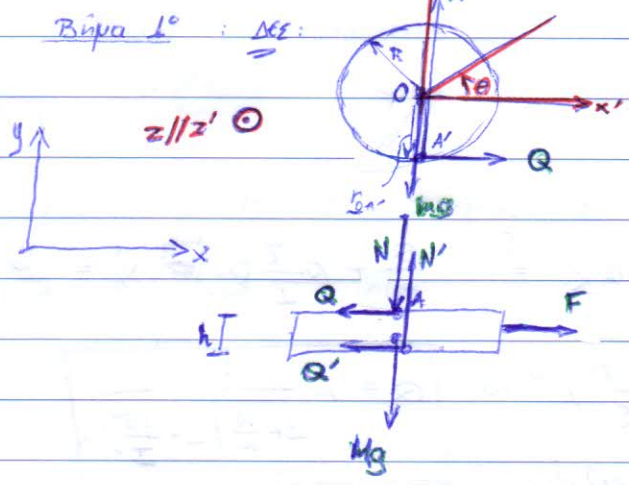
Άσκηση 1^η

Ζητείται : η μέγιστη δύναμη F για την οποία ο κύλινδρος δεν ολισθαίνει

κλίση χωρίς ολίσθηση : $Q \leq \mu N \Rightarrow F \leq \dots$

Λύση :

- Γενική Επίκεντρο Κίνηση -

- Μεταφορική Κίνηση -

$Q' = 0$, αφού $\mu = 0$.

Βήμα 2^ο : Σύστημα συντεταγμένων - Εξισώσεις Κίνησης

(μεταφορική κίνηση) $\ddot{x}_G$

Κύλινδρος :

$$\begin{cases} F_x = m a_x \\ F_y = m a_y \\ M_z' = I \alpha \end{cases} \Rightarrow$$

Πλάκα :

$$\begin{cases} F_x = m a_x \rightarrow F - Q = M \ddot{x}_A & (1) \\ F_y = m a_y \Rightarrow N' = Mg - N = M \ddot{y}_A & (2) \\ M_G = I \alpha \Rightarrow \alpha = 0 & (3) \end{cases}$$

" 0 όλες οι ποσότητες τείνουν απ' το ίδιο σημείο ($h \approx 0$).

$$\Rightarrow \begin{cases} Q = m \ddot{x}_G & (3) \\ N - mg = m \ddot{y}_G & (4) \\ + Q R = I \alpha & (5) \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} N - mg = 0 \\ \Rightarrow N = mg \end{cases} \quad (4)$$

(2) $\Rightarrow \overline{N' = Mg + N} = (m + M)g$

$I_z = \frac{1}{2} m r^2$
 ως προς το σύστημα που είναι κολλημένο στο βήμα,

5 εξισώσεις με 6 αγνώστους : $Q, \ddot{x}_G, \alpha, N, \ddot{x}_A, N'$
 (και $F \rightarrow (F)$)

Βήμα 3^ο : Κινηματικός Περιορισμός.

Χωρίς ολίσθηση $\rightarrow \underline{v}_A = \underline{v}_R$

Μεταφορική κίνηση $\underline{v}_A = \dot{x}_A \underline{e}_x$

Γενική χωρική κίνηση $\underline{v}_A = \underline{v}_O + \underline{\omega} \times \underline{r}_{OA}$

(το μόνο κοινό ανάμεσα στα 2 σώματα είναι οι ταχύτητες)

$$\rightarrow \dot{x}_A \underline{e}_x = \underline{v}_O + \underline{\omega} \times \underline{r}_{OA} \rightarrow$$

$$\rightarrow \dot{x}_A \underline{e}_x = \dot{x}_O \underline{e}_x + (\underline{\omega} \underline{e}_z) \times (-R \underline{e}_y) \rightarrow \dot{x}_A \underline{e}_x = \dot{x}_O \underline{e}_x - \omega R \underline{e}_x \rightarrow \boxed{\dot{x}_A = \dot{x}_O + \omega R}$$

Παραγωγίζοντας $\rightarrow \ddot{x}_A = \ddot{x}_O + \dot{\omega} R \rightarrow \boxed{\ddot{x}_A = \ddot{x}_O + \alpha R}$ (6)

Βήμα 4^ο : Επίλυση

(5) $\rightarrow \alpha = \frac{Q R}{I}$

(3), (6) $\rightarrow \ddot{x}_A = \frac{Q}{m} + \alpha R \stackrel{(5)}{=} \frac{Q}{m} + \frac{Q R^2}{I} \rightarrow \boxed{\ddot{x}_A = \frac{Q}{m} \left(1 + \frac{m R^2}{I} \right)}$

(1) $\rightarrow F - Q = M \left(\frac{Q}{m} \right) \left(1 + \frac{m R^2}{I} \right) \rightarrow \boxed{Q = F \frac{1}{1 + \frac{M}{m} \left(1 + \frac{m R^2}{I} \right)}}$
(2 για κέντρο)

Άρα $\ddot{x}_A = \frac{F}{m} \frac{\left(1 + \frac{m R^2}{I} \right)}{\left(1 + \frac{M}{m} \left(1 + \frac{m R^2}{I} \right) \right)}$

(3) $\rightarrow \ddot{x}_O = \frac{Q}{m} \rightarrow \ddot{x}_O = \frac{F}{m} \frac{1}{1 + \frac{M}{m} \left(1 + \frac{m R^2}{I} \right)}$

$\rightarrow$ ορισμοσυνολογος ταχυτητα θεση.

(5) $\rightarrow \alpha = \frac{Q R}{I} \rightarrow \alpha = \frac{F R}{I} \frac{1}{1 + \frac{M}{m} \left(1 + \frac{m R^2}{I} \right)}$

$\rightarrow$ ορισμοσυνολογος γωνιακη ταχυτητα ερωσανατολιχο

(4) $\rightarrow N = mg$

(2) $\rightarrow N' = mg + Mg = (m + M)g$

Κυλινδρός δεν ολισθαίνει

$$Q \leq \mu N \rightarrow F \frac{1}{1 + \frac{M}{m} \left(1 + \frac{mR^2}{I}\right)} \leq \mu mg \rightarrow F \leq \mu mg \left[1 + \frac{M}{m} \left(1 + \frac{mR^2}{I}\right) \right]$$

χαρακτηριστικό ελαττωματικό που περιγράφεται

Άρα: $F_{MAX} = \mu mg \left[1 + \frac{M}{m} \left(1 + \frac{mR^2}{I}\right) \right]$

2. Να βρεθούν οι ποσότητες: $Q, \dot{x}, \alpha, N, \dot{x}_A$, όταν $F > F_{MAX}$

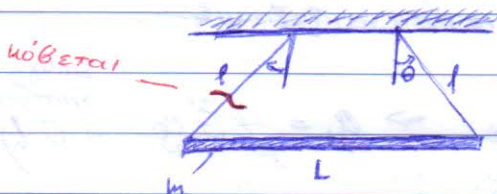
Βήμα 3°: Κινηματικοί περιορισμοί $\rightarrow$ Απαράβατοι $\underline{v} \neq \underline{v}_A$ (πρ. ολισθαίνει)

Να εξισωθεί: $Q = \mu N$ (6')

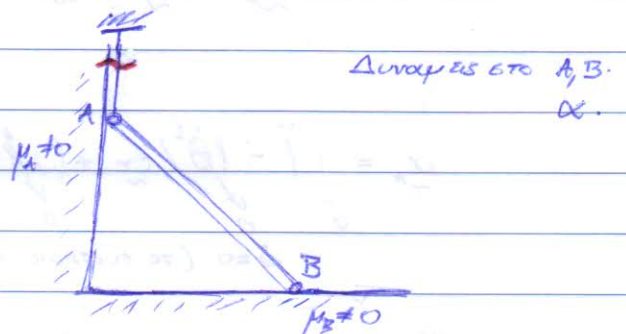
Άρα οι (5), (6)' αποτελούν σύστημα 6 εξισώσεων με 6 αγνώστους

$\underline{H/W}$ $Q, \dot{x}, \alpha, N, \dot{x}_A, N'$

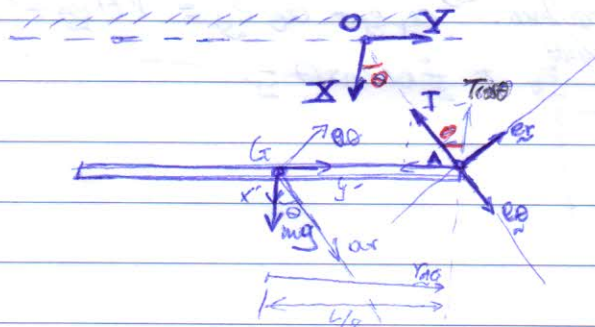
Άσκηση 2^η

Πρόσδος (στην εξίσωση) $\underline{H/W}$

Βήμα 1°: ΔΕΣ

Γενική Επίστροφη Κίνηση

$$\underline{r}_{AG} = \frac{L}{2} (-\sin\theta \underline{e}_1 - \cos\theta \underline{e}_2)$$

Σημείο A $\rightarrow$ Κυλιανή Κίνηση

Βήμα 2° - ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΥΤΕΛΟΧΡΗΜΕΝΩΝ / 2° Νόμος Euler : ΕΞ ΚΑΡΡΩΜΕΝΟ ΣΤΟ ΚΒ (G) c.p'

$$\left. \begin{aligned} F_r &= m a_r \quad (1) \\ F_\theta &= m a_\theta \quad (2) \end{aligned} \right\} \text{Για το σώμα}$$

a_r, a_θ : ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΒ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ.
 ↳ ΣΤΗΡΙΞΙΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ r και θ .

f' : ΕΞ ΜΕ ΠΡΩΤΟ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΑΡΟΣ, ΚΑΡΡΩΜΕΝΩ ΠΕΝΩ ΣΤΟ ΣΩΜΑ.

$$M_{z'} = I_{z'} \alpha \quad (3)$$

Για ράβδο $I = \begin{bmatrix} \frac{mL^2}{12} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{mL^2}{12} & 0 \\ 0 & 0 & \approx 0 \end{bmatrix}$ → Άξονας z : αξονες της ράβδου

$I_{z'} = \frac{mL^2}{12}$ Άρα z' : άξονας κάθετος στον άξονα της ράβδου

$$\begin{aligned} (1) &\Rightarrow -T + mg \cos \theta = m a_r \quad (1) \\ (2) &\Rightarrow -mg \sin \theta = m a_\theta \quad (2) \\ (3) &\Rightarrow +T \cos \theta \frac{L}{2} = \frac{mL^2}{12} \alpha \end{aligned}$$

~~SOS~~ : ελπίση forms αδράνειας
 σε άξονα σώματος.

Θάλασε να σχετισουμε αυτα.

↳ 3 εξισώσεις - 4 αγνωστούς : T, a_r , a_θ , α .

Βήμα 3° Κινηματικής Περιορισμός (Γενική Επιστημη Κίνηση της Ράβδου)

$$\underline{a}_G = \underline{a}_A + \underline{\alpha} \times \underline{r}_{GA} - \omega^2 \underline{r}_{GA} \quad (*) \rightarrow (\text{Διαφορετική Εξίσωση})$$

(2 εξισώσεις)

|| 0 : τη θέση του Γ είναι

$$\underline{a}_A = (\ddot{\theta} - l\dot{\theta}^2) \underline{e}_r + (2\dot{\theta} + l\ddot{\theta}) \underline{e}_\theta \rightarrow \underline{a}_A = l\ddot{\theta} \underline{e}_\theta$$

ή $\underline{a}_A = \underline{\alpha} \times \underline{r}_{GA} - \omega^2 \underline{r}_{GA}$

$\dot{\theta} = 0$ (το σύστημα (σώμα) ξεκινά από ηρεμία).

(εισαχεται με επιπλέον αγνωσθ $\ddot{\theta}$.)

Βήμα 4° Αντικατάσταση

Επιβεβαιω συστημα συντεταχμενων το πολικο. $\Rightarrow a_r \underline{e}_r + a_\theta \underline{e}_\theta = l\ddot{\theta} \underline{e}_\theta + (\alpha \underline{e}_z) \times \left[\frac{L}{2} (\sin \theta \underline{e}_r - \cos \theta \underline{e}_\theta) \right]$

$$\Rightarrow a_r \underline{e}_r + a_\theta \underline{e}_\theta = l\ddot{\theta} \underline{e}_\theta - \frac{L}{2} \alpha \sin \theta \underline{e}_\theta + \frac{L}{2} \alpha \cos \theta \underline{e}_r$$

$$\begin{aligned} a_r &= \frac{L}{2} \alpha \cos \theta \quad (4) \\ a_\theta &= l\ddot{\theta} - \frac{L}{2} \alpha \sin \theta \quad (5) \end{aligned}$$

$$(3) \xrightarrow{\text{New ans}} \text{res } \alpha \rightarrow T = \frac{mL^2}{12 \cos \theta} \frac{2}{L} \alpha$$

$$(3), (4) \rightarrow (1) \rightarrow \boxed{-\frac{mL^2}{12 \cos \theta} \frac{2}{L} \alpha + mg \cos \theta = m \frac{L}{2} \alpha \cos \theta}$$

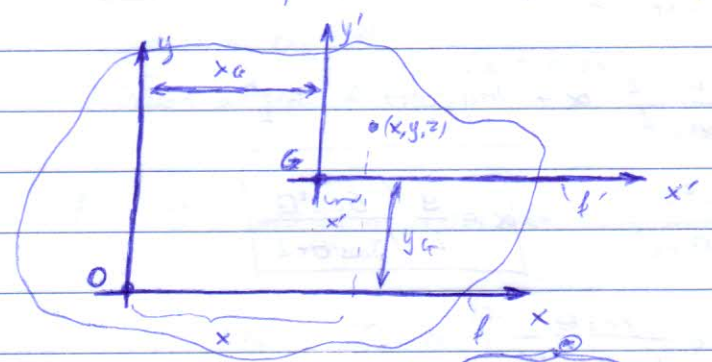
$$\Rightarrow \alpha = \frac{6g \cos^2 \theta}{L(3 \cos^2 \theta + 1)} \Rightarrow \boxed{\alpha = \frac{g}{L} \frac{6 \cos^2 \theta}{3 \cos^2 \theta + 1}}$$

$$(2) \rightarrow \rightarrow \boxed{T = mg \frac{\cos \theta}{1 + 3 \cos^2 \theta}}$$

$$(1) \rightarrow \begin{matrix} T \\ \alpha_r \end{matrix}$$

Μόμος Steiner (Θέμα Αδρανείας)

l' κεντροβαρικο βυστιρα
 l οποδιποτε αλλο
 l // l'

$\sqrt{z_G^2 + y_G^2}$: η αποστασι των 2 αξιων.
 y_G η αποστασι των αξιων στμ καταξων
 z_G " " " " " "

$$I_{xx} = I_{x'x'} + m(z_G^2 + y_G^2)$$

$$I_{yy} = I_{y'y'} + m(x_G^2 + z_G^2)$$

$$I_{zz} = I_{z'z'} + m(x_G^2 + y_G^2)$$

$$I_{xy} = I_{x'y'} - m x_G y_G$$

$$I_{yz} = I_{y'z'} - m y_G z_G$$

$$I_{zx} = I_{z'x'} - m z_G x_G$$

⊙ αποστασι μεταξυ των (παράλληλων) αξιων x, x' (στο τετραγωνο).
 ⊗ αποστασι y, y'.

$$I_{xx} = \int_V (y^2 + z^2) dm = \int_V [(y' + y_G)^2 + (z' + z_G)^2] dm = \int_V (y'^2 + 2y'y_G + y_G^2 + z'^2 + 2z'z_G + z_G^2) dm$$

$$x = x' + x_G$$

$$y = y' + y_G$$

$$z = z' + z_G$$

$$= \int_V (y'^2 + z'^2) dm + \int_V (y_G^2 + z_G^2) dm + 2 \int_V (y'y_G + z'z_G) dm =$$

$$= I_{x'x'} + m(y_G^2 + z_G^2) + 2y_G \int_V y' dm + 2z_G \int_V z' dm$$

$\int_V y' dm = y_G / \rho = 0$
 $\int_V z' dm = z_G / \rho = 0$

και ομοιως για I_{zz}, I_{yy}

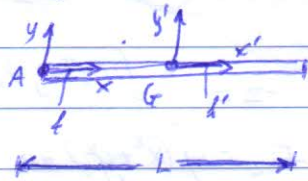
$$I_{xy} = - \int_V xy dm = - \int_V (x' + x_G)(y' + y_G) dm = - \int_V (x'y' + x'y_G + y'x_G + x_G y_G) dm =$$

$$= - \int_V x'y' dm - \int_V x_G y_G dm - y_G \int_V x' dm - x_G \int_V y' dm = I_{x'y'} - m x_G y_G$$

$\int_V x' dm = 0$
 $\int_V y' dm = 0$

και ομοιως για I_{yz}, I_{zx}

Εφαρμογή: Ράβδος (Ομογενής)

x', y' : κεντροβαρικό σύστημα

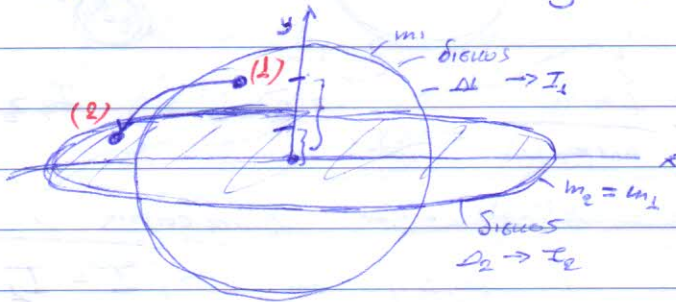
$$I_{zz} = I_{z'z'} + m(x_G^2 + y_G^2) = I_{z'z'} + m\left(\frac{L}{2}\right)^2$$

Όμως: $I_{z'z'} = \frac{mL^2}{12}$

Άρα $I_{zz} = \frac{mL^2}{12} + \frac{3mL^2}{12} = \frac{mL^2}{3} \rightarrow \boxed{I_{zz} = \frac{mL^2}{3}}$ για ομογενή ράβδο.

Όταν δεν είναι ομογενής $\rightarrow$ Τέλιχο Διαγώνισμα !!! SOS

Παρατηρώ ότι: $I_{zz} = \frac{mL^2}{3} > \frac{mL^2}{12} = I_{z'z'} \rightarrow$ Το I ως προς z' κεντροβαρικό άξονα είναι μεγαλύτερο.

Δίσκος: πολύ μικρό πάχος $\rightarrow z \approx 0$

$$I_x = \int (y^2 + z^2) dm \rightarrow I_x = \int y^2 dm$$

$I_{z,x} < I_{z,y}$ πιο μακριά απ' τον άξονα $\rightarrow$ μεγαλύτερο z.

Όπως: $I_{z,y} > I_{z,x}$ και $I_{z,z} ? I_{z,z}$

$\hookrightarrow$ αφού $I_z = \int (x^2 + y^2) dm$, ποια είναι η μεγαλύτερη τιμή κατά...

Ροπή αδράνειας για σύνθετο σώμα

Εφαρμογή: Δίσκος Ημικυκλικός [H/W]

ΣΤΙΤΙ

Ζητείται: ροπή αδράνειας ως προς κεντροβαρικό άξονα z' , κάθετο στο επίπεδο του δίσκου.

G: πάνω στον άξονα συμμετρίας.

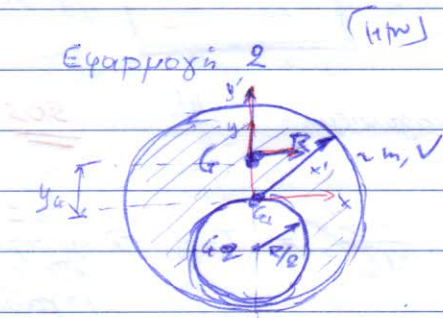
$$y_G = \frac{\int y dm}{\int dm} = ? \quad \text{πολύ εύκολα} = \text{έντι}$$

$$I_{zz} = I_{z'z'} + m(x_G^2 + y_G^2)$$

$$I_{z'z'} = \int (x^2 + y^2) dm \rightarrow \text{δεν βολεύει}$$

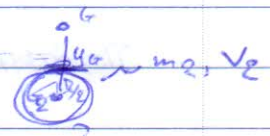
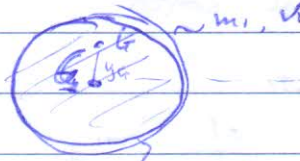
$$I_{zz} = \int (x^2 + y^2) dm = \text{πολύ εύκολο} =$$

και βρίσκουμε το I_{zz}

$$m = \rho V$$

$$I_{zz} = ?$$

$$m = m_1 + m_2$$

$$V = V_1 - V_2$$

$$I_{zz} = \frac{1}{2} m_1 R^2$$

$$I_{zz} = \frac{1}{2} m_2 \left(\frac{R}{2}\right)^2$$

$$y_G = \frac{\sum m_i y_{Gi}}{m_1 + m_2 + \dots} = \frac{m_1 y_1 + m_2 y_2}{m_1 + m_2}$$

1, 2, 3, ... σώματα $V_1, V_2, V_3, \dots$ εάν να είναι υλικά σώματα

$$I = \int_N dm = \int_{V_1 - V_2} dm = \int_{V_1} dm - \int_{V_2} dm \rightarrow \boxed{I = I_1 - I_2}$$

~~~~~

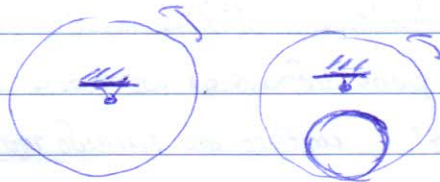
Σώμα V_1 : $I_G^{(1)} = I_{G_1}^{(1)} + m_1(x_G^2 + y_G^2) = \frac{1}{2} m_1 R^2 + m_1 y_G^2$

Πση R του κύκλου 1 ως προς το G

Σώμα V_2 : $I_G^{(2)} = I_{G_2}^{(2)} + m_2 \left[x_G^2 + \left(y_G + \frac{R}{2} \right)^2 \right] = \frac{1}{2} m_2 \left(\frac{R}{2}\right)^2 + m_2 \left(y_G + \frac{R}{2} \right)^2$

$$I_G = I_G^{(1)} - I_G^{(2)} = \dots = \frac{1}{2} m R^2$$

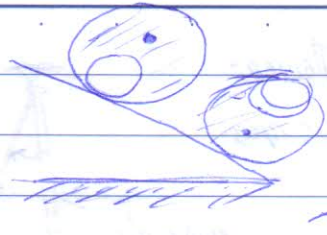
ποσοτητα μηικου εξαρτιου απο το R
μοναδικη κβσα.
κατι τετοιο

→ ίδιες εξισώσεις, αλλάζει η ραδική και αφαιρείται I.

≠

400

Το κέντρο βάρους δεν κάνει ευθύγραμμη κίνηση.

Α' θέμα: Σώμα ελεύθερο σώμα - και εξισώσεις κίνησης.

Αρχές Οσμης - Ορμής

?

$$\hat{F} = \Delta \hat{L}$$

$$\hat{F} = 0 \rightarrow \underline{L}(t) = \underline{L}(t_0) \quad \text{Αρχή Διατήρησης της Ορμής.}$$

$$\hat{F}_x = 0 \rightarrow L_x(t) = L_x(t_0) \quad \text{ΑΔΟ στην κατεύθυνση x (από κατεύθυνση)}$$

Αρχές Στροφικής Οσμης - Στροφορμής

$$\hat{M}_P = \Delta \hat{H}_P \quad \text{για ακινητό P}$$

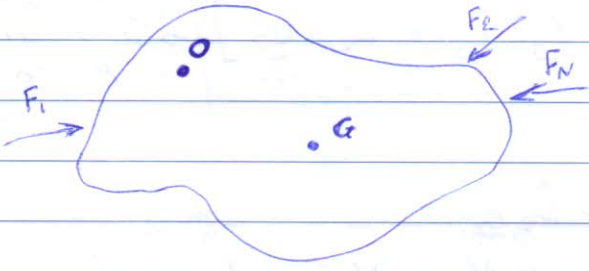
$$\hat{M}_G = \Delta \hat{H}_G \quad \text{αν } P \equiv G, \quad (\text{μπορεί να είναι κέντρο μάζας G})$$

$$\text{Εάν } \hat{M}_P = 0 \rightarrow \underline{H}_P(t) = \underline{H}_P(t_0) \quad (\text{Ακίνητο P})$$

$$\hat{M}_G = 0 \rightarrow \underline{H}_G(t) = \underline{H}_G(t_0)$$

Για κάθε χρονική στιγμή, όχι στιγμιαία.

Ειδική Περίπτωση Κίνησης: Περίστροφη γύρω από ακινητό σημείο O.

$$\hat{M}_O = \Delta \hat{H}_O, \quad \text{όπου } \hat{H}_O = I_O \omega$$

$$M_O = \dot{H}_O$$

$$M_G = \dot{H}_G$$

(από O ακινητό)

$$H_O = \bar{H}_O$$

$$H_G = \bar{H}_G$$

Εξισώσεις Euler

θα βγάλουν τις ίδιες εξισώσεις Euler

✓ ίδια δομή

Για πιο ευκολία

Σύστημα Κεντροβαρμιο - Κύριο: $M_x = I_{xx} \dot{\omega}_x + (I_{zz} - I_{yy}) \omega_y \omega_z$ (ως προς άξονα που περιστρέφεται απ' το κτβ (G)).

$$M_y = \dots$$

$$M_z = \dots$$

και $M_x = I_{xx}^0 \dot{\omega}_x + (I_{zz}^0 - I_{yy}^0) \omega_y \omega_z$ (ως προς άξονα που περιστρέφεται απ' το O)

$$M_y = \dots$$

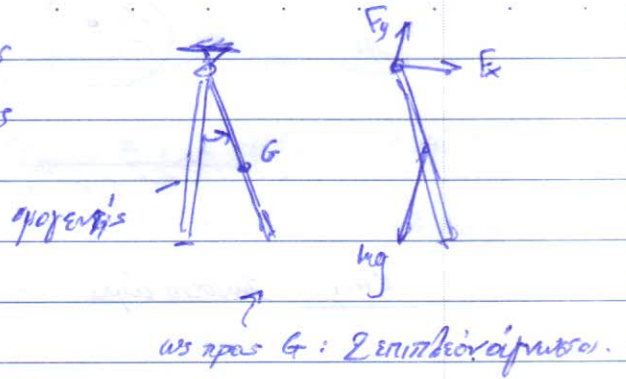
$$M_z = \dots$$

→ ίδιες εξισώσεις

Αρα μπορούμε να βρούμε τις εξισώσεις Euler ως προς το O και ως προς το G.

I_O και ως προς G.

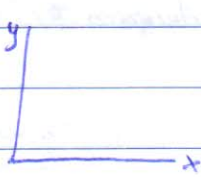
- Test Super για τα χριστουγεννα.

21/12/2019

$$\left. \begin{array}{l} \hat{M}_O = \Delta \underline{H}_O \\ \text{όπως} \\ \underline{H}_O = \underline{I}_O \underline{\omega} \end{array} \right\} \Rightarrow \hat{M}_O = \Delta \left(\underline{I}_O \underline{\omega} \right)$$

$\underbrace{\hspace{10em}}_{3 \times 3}$

Επίσημη περίπτωση: Επίπεδη κίνηση

$$\underline{\omega} = \omega \underline{e}_z$$

$z \perp$ επίπεδο κίνησης

$$\hat{M}_G = \Delta \underline{H}_G \quad (1)$$

$$\underline{H}_G = \underline{I}_G \underline{\omega}$$

$\underbrace{\hspace{2em}}_{3 \times 3}$

$$\begin{array}{l} \omega = \omega \underline{e}_z \\ \omega_x = \omega_y = 0 \end{array}$$

$$\underline{H}_G = I_{xy} \omega \underline{e}_x + I_{yz} \omega \underline{e}_y + I_{zz} \omega \underline{e}_z$$

$$\rightarrow \underline{H}_G = \omega \left[I_{xy} \underline{e}_x + I_{yz} \underline{e}_y + I_{zz} \underline{e}_z \right] \rightarrow \text{δεν είναι συγχρονισμένο με το } \underline{\omega}.$$

$$\hat{M}_G = \hat{M}_x \underline{e}_x + \hat{M}_y \underline{e}_y + \hat{M}_z \underline{e}_z$$

(1) Σε μορφή συνιστωσών:

$$\hat{M}_x = \Delta (I_{xy} \omega)$$

$$\hat{M}_y = \Delta (I_{yz} \omega)$$

$$\hat{M}_z = \Delta (I_{zz} \omega)$$

$$\Rightarrow \hat{M}_z = I_{zz} (\dot{\omega}) - I_{zz} \omega \dot{\theta}$$

$$\hat{M}_z = \int_{t_1}^{t_2} M_z(t) dt$$

προσδιορίζει τις στροφικές ώσεις

που αναπτύσσονται στα σημεία στήριξης

και υποστυρίζουν την επίπεδη

κίνηση του σώματος.

καθορίζει αλλαγές στην γωνιακή ταχύτητα ω του στερεού σώματος

Εάν $I_{xy} = I_{xz} = 0$ (το σύστημα αναφοράς είναι κύριο σύστημα)
($I =$ διαγωνίως)

$$\hat{M}_x = \hat{M}_y = 0$$

$$\left. \begin{aligned} \vec{H}_G &= I_{zz} \vec{\omega} \\ \vec{\omega} &= \omega \vec{e}_z \end{aligned} \right\} \vec{H}_G \text{ είναι συγγραμμικό με το } \vec{\omega}$$

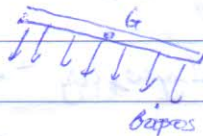
Εφαρμογή: Περιστροφή σώματος γύρω από άξονα z

$$\text{Εστω } M_z(t) = 0$$

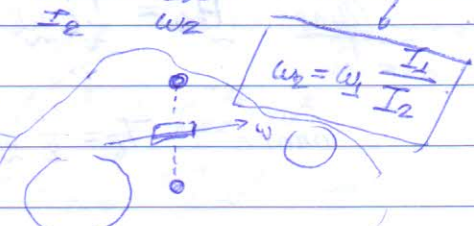
$$\Delta(I_{zz} \omega) = 0 \rightarrow \underbrace{I_{zz}(t_1)}_{I_1} \cdot \underbrace{\omega(t_1)}_{\omega_1} = \underbrace{I_{zz}(t_2)}_{I_2} \cdot \underbrace{\omega(t_2)}_{\omega_2} \Rightarrow I_1 \omega_1 = I_2 \omega_2$$

Παρατηρούμε ότι εάν: $I_1 > I_2 \rightarrow \omega_2 > \omega_1$

πυλαρίνα: αθώβει / πύξναι - κερια-ποδία

$$M_G = 0$$

Αρχές Έργου Ενέργειας

$$W_{12} = \Delta T \Rightarrow W_{\text{δυν}} + W_{\text{nc}} = \Delta T$$

$$W_{12} = \Delta T = T(t_2) - T(t_1)$$

$$W_{\text{nc}} = \Delta T + \Delta V = \Delta E$$

• Ισχύει η Αρχή Διατήρησης Μηχανικής Ενέργειας εάν $W_{\text{nc}} = 0$.

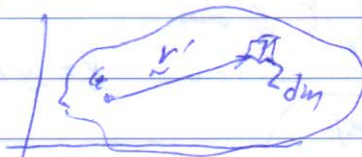
$$T = T_G + T_R$$

μεταφοράς περιστροφής

$$T_G = \frac{1}{2} m \vec{v}_G^2 = \frac{1}{2} m \vec{v}_G \cdot \vec{v}_G \xrightarrow{\text{λίμπρο}} = \frac{1}{2} \vec{v}_G \cdot (m \vec{v}_G) = \frac{1}{2} \vec{v}_G \cdot \vec{L}$$

αχρηστη ποσότητα

$$T_R = \frac{1}{2} \sum_{r \in \Sigma} m_i \vec{r}_i' \cdot \vec{r}_i' \xrightarrow{\text{σώμα}} T_R = \frac{1}{2} \int \vec{r}' \cdot \vec{r}' dm$$

r' : διανύσμα μετω στο σώμα.

$$\vec{t}' = \vec{\omega} \times \vec{r}'$$

Οπότε:
$$T_R = \frac{1}{2} \int (\vec{\omega} \times \vec{r}') \cdot \vec{r}' dm$$

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ: $(\underline{a} \times \underline{b}) \cdot \underline{c} = \underline{a} \cdot (\underline{b} \times \underline{c})$

$\underline{a} \quad \underline{b} \quad \underline{c}$

σχετική στροφορμή ως προς G

$$T_R = \frac{1}{2} \int_V \underline{\omega} \cdot (\underline{r}' \times \underline{\dot{r}}') d\mathbf{m} = \frac{1}{2} \underline{\omega} \cdot \int_V (\underline{r}' \times \underline{\dot{r}}') d\mathbf{m} \Rightarrow$$

$\underline{H}_G = \underline{H}_G$

$\rightarrow T_R = \frac{1}{2} \underline{\omega} \cdot \underline{H}_G$: λόγω περιστροφής

$T_G = \frac{1}{2} \underline{v}_G \cdot \underline{L}$: λόγω μετατόπισης

Όπως: $\underline{H}_G = \underline{I}_G \underline{\omega}$

3×3

ΟΤΩΣ: $T_R = \frac{1}{2} \underline{\omega} \cdot (\underline{I}_G \underline{\omega}) = \frac{1}{2} \underline{\omega}^T \underline{I}_G \underline{\omega}$

$\underline{\omega}^T$ $\underline{\omega}$ γραμμή

$\rightarrow T_R = \frac{1}{2} (I_{xx} \omega_x^2 + I_{yy} \omega_y^2 + I_{zz} \omega_z^2) + I_{xy} \omega_x \omega_y + I_{yz} \omega_y \omega_z + I_{xz} \omega_x \omega_z$

G_{xyz} : καρτεσιανό πάνω στο σώμα (κινούμενο).

Κινητική ενέργεια στερεού σώματος:

$$T = T_G + T_R = \frac{1}{2} \underline{v}_G \cdot \underline{L} + \frac{1}{2} \underline{\omega} \cdot \underline{H}_G$$

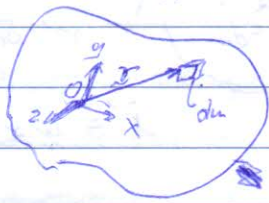
$T = \frac{1}{2} m v_G^2 + \frac{1}{2} \underline{\omega}^T \underline{I}_G \underline{\omega}$ ως προς G κέντρο βάρους

Ειδική Περίπτωση 1: Περίστροφη γύρω από σταθερό σημείο O.

$$T = \frac{1}{2} \int_V \underline{\dot{r}} \cdot \underline{\dot{r}} d\mathbf{m}$$

όπως: $\underline{\dot{r}} = \underline{\omega} \times \underline{r}$

$\Rightarrow T = \frac{1}{2} \underline{\omega}^T \underline{I}_O \underline{\omega}$

$\underline{L}_O = \underline{I}_O \underline{\omega}$

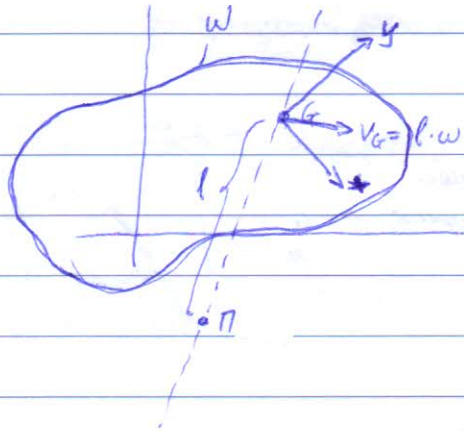
ως προς O.

Κινητική ενέργεια χωρίς να θυμώμε κ.β. ($T_G = 0$)

Ειδική Περίπτωση 2: Εξίτηδη Κίνηση

$$\omega = \omega e_z, \quad \omega_x = \omega_y = 0, \quad \omega_z = \omega$$

$$\left. \begin{aligned} \text{ΟΤΩΤΕ } T_K &= \frac{1}{2} I_{zz}^{(G)} \omega^2 \\ T_G &= \frac{1}{2} m v_G^2 \end{aligned} \right\} \Rightarrow T = T_G + T_K = \frac{1}{2} m v_G^2 + \frac{1}{2} I_{zz}^{(G)} \omega^2$$

π : άξονας περιστροφής

$$T = \frac{1}{2} m v_G^2 + \frac{1}{2} I_{zz}^{(G)} \omega^2$$

Άξονας z περνά από το G .

$$= \frac{1}{2} m (l\omega)^2 + \frac{1}{2} I_{zz}^{(G)} \omega^2$$

$$= \frac{1}{2} [I_{zz}^{(G)} + m l^2] \omega^2 \Rightarrow$$

$$\frac{I_{zz}^{(G)} + m l^2}{I_{zz}^{(O)}} = I_{zz}^{(O)} \quad (\text{Από Steiner})$$

$$\rightarrow \boxed{T = \frac{1}{2} I_{zz}^{(O)} \omega^2}$$

Περιστροφή σώματος γύρω από σταθερό άξονα z που περνά από σταθερό σημείο O .

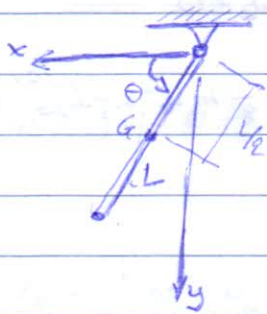
$$\boxed{T = \frac{1}{2} I_{zz}^{(O)} \omega^2}$$

(Δεν χρειάζεται να βρούμε την ταχύτητα του ΚΒ)
 π ————— το ΚΒ

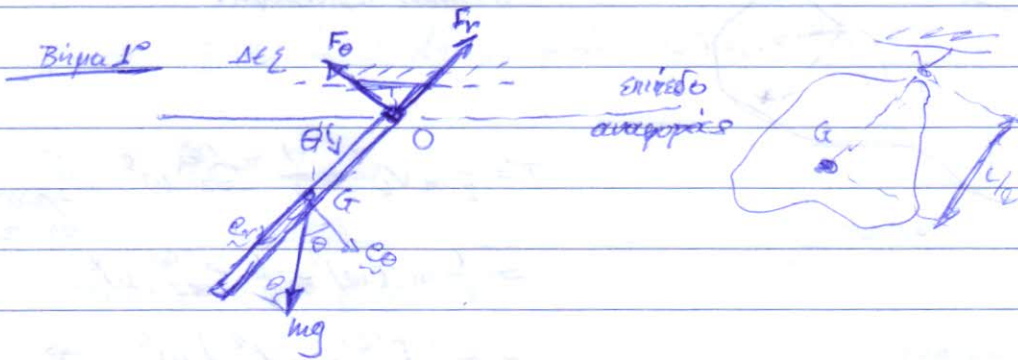

Εφαρμογή 1

Ομογενής Ραβδος

Ξεκινά από την κριτική από την οριζόντια θέση
 Να βρεθούν : $\omega(\theta)$ $\rightarrow$ (γ ή οι ταχύτητες)
 • Αντιδράσεις στην άρθρωση

Βήμα 1°

Εξισώσεις Κίνησης - Πολιμύ.

$-F_r + mg \sin \theta = m a_r$ $\leftarrow$ G αναφέρεται στο κ.β. (1)

$= F_0 + mg \cos \theta = m a_\theta$ (2)

$M_G = I_{zz}^G \alpha$ (θ/ω)

$M_O = I_{zz}^O \alpha \rightarrow$ Βολεύει. (3) Δεν χρειάζεται για γενική κίνηση

Βήμα 3° $a_r = -\frac{L}{2} \dot{\theta}^2 \stackrel{\dot{\theta}=\omega}{=} -\frac{L}{2} \omega^2$

$\underline{a}_G = \underline{\alpha} \times \underline{r}_G - \omega^2 \underline{r}_G = \left(-\frac{L}{2} \omega^2 \right) \underline{e}_r + \left(a \frac{L}{2} \right) \underline{e}_\theta$
 $\alpha \underline{e}_\theta \times \frac{L}{2} \underline{e}_r = a \frac{L}{2} \underline{e}_\theta \rightarrow \frac{L}{2} \underline{e}_r$

~~Βήμα 2°~~ Αρα (1) $\rightarrow -F_r + mg \sin \theta = -m \frac{L}{2} \omega^2$ (4)

(2) $\rightarrow -F_0 + mg \cos \theta = m \frac{L}{2} \alpha$ (5)

(3) $\rightarrow + mg \frac{L}{2} \cos \theta = I_{zz}^O \dot{\omega} \stackrel{\dot{\omega}=\dot{\theta}}{=} I_{zz}^O \dot{\theta}$ (3)

3 εξισώσεις με 3 άγνωστους I_0

$\hookrightarrow F_r, F_0, \omega$

Διαφορές → Energy and A.D.M.C.

Άρχη Διατήρησης Μηχανικής Ενέργειας:

$$T_1 + V_1 = T_2 + V_2 \quad (*)$$

Αντικείμενο των
σχέσεων (3).

Θέση 1: Οριζόντια
Θέση 2: θ .

Κινητική Ενέργεια: $T = \frac{1}{2} m V_G^2 + \frac{1}{2} I_{zz} \omega^2$

Για περιστροφή γύρω από το O:

$$T = \frac{1}{2} I_{zz} \omega^2$$

$T_1 = 0 \quad \omega_1 = 0$ (σταθερότητα)

$V_1 = 0$

$T_2 = \frac{1}{2} I_{zz}^0 \omega^2$

$V_2 = -mg \frac{L}{2} \sin \theta$

Πότε: $(*) \rightarrow 0 = \frac{1}{2} I_{zz}^0 \omega^2 - mg \frac{L}{2} \sin \theta \quad (3)$

Παρά 4°

(3) $\rightarrow \left[\omega^2 = \frac{mgL}{I_0} \sin \theta \right] \quad I_0 = I_{zz}^0$

$F_r: \quad (2) \Rightarrow F_r = mg \sin \theta + m \frac{L}{2} \omega^2 \Rightarrow F_r = mg \sin \theta + m \frac{L}{2} \frac{mgL}{I_0} \sin \theta \Rightarrow$

$\rightarrow \left[F_r = mg \sin \theta \left[1 + \frac{mL^2}{2I_0} \right] \right]$

εξαρτάται από το σχήμα του σώματος.

αδιατάκτο.

$= \frac{mL^2}{2I_0} = \frac{2m \left(\frac{L}{2} \right)^2}{I_0}$

Απόσταση G από το O.

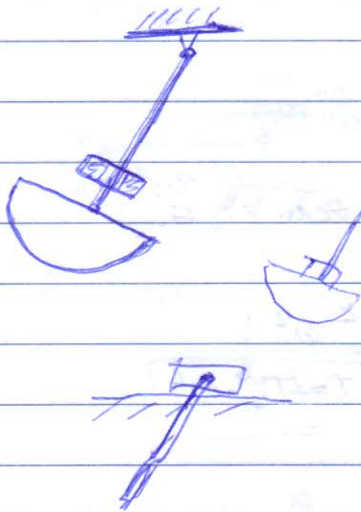
$F_\theta: \quad (*) \Rightarrow 2m\dot{\omega} = \frac{mg}{I_0} \cos \theta \hat{O} \Rightarrow \left[\dot{\omega} = \frac{mgL}{2I_0} \cos \theta \right]$

(2) $\rightarrow F_\theta = mg \cos \theta - m \frac{L}{2} \dot{\omega} = mg \cos \theta - m \frac{L}{2} \frac{mgL}{2I_0} \cos \theta \Rightarrow$

$\rightarrow F_\theta = mg \cos \theta \left[1 - \frac{mL^2}{4I_0} \right]$

$\frac{m \left(\frac{L}{2} \right)^2}{I_0}$

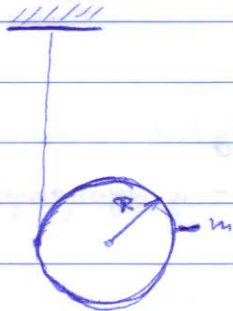
- ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ

- ΑΡΧΙΚΗ ΓΩΝΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΜΙΑ ΠΛΗΡΗ ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΗ

ΚΑΙ ΝΑ ΜΗΝ ΦΩΣΕΙ Ο ΔΙΑΙΤΗΡΑΚΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΚΑΤΕΥΘ.

Test ~ Παράδειγμα

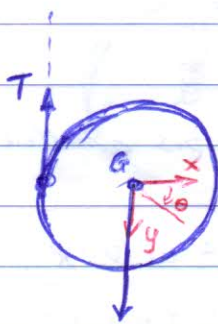
~ Εφαρμογή 1 ~

Ξεκινά από ηρεμία

$v(t) = ?$

Βήμα 1^ο: ΔΕΣ

Βήμα 2^ο:

Εξισώσεις κίνησης (3).

Αρχή Έργου-Ενέργειας (1)

Αρχή Όσους-Ορμής (3) $\xrightarrow{\text{δύο}}$ (2) επειδή το προβλ. είναι επίπεδο

Αρχή Στροφικής Όσους-Στροφικής (1).

$\hookrightarrow$ οι γραμμικά ανεξάρτητες είναι 3.

Αρχή Όσους-Ορμής

$\hat{F}_x = \Delta L_x \Rightarrow 0 = L_x(t) - L_x(0) \Rightarrow 0 = m \cancel{v_x(t)} - m \cdot \cancel{v_x(0)}$ (μηδενικά)

$\hat{F}_y = \Delta L_y \Rightarrow \int_0^t mg dt - \int_0^t \hat{T} dt = L_y(t) - L_y(0) \Rightarrow$ $\boxed{0 = v_x(t)}$ ①

$\rightarrow mgt - \hat{T} = m v_y(t) - m v_y(0) \Rightarrow \boxed{mgt - \hat{T} = m v_y(t)}$ ②

Αντ. Ισχύει $\boxed{mgt - \hat{T} = m v(t)}$

Αρχή στρωφικής αλλαγής - στρωφορμής.

$$\hat{M}_G = \Delta H_G + \dots \rightarrow \boxed{\hat{M}_G = \Delta H_G} \quad \begin{array}{l} \text{ως προς αξονα Z.} \\ \text{Z περνάει απ' το ΚΒ.} \end{array} \quad \boxed{\hat{M}_G = \Delta H_G}$$

$$\hat{M} = \int M(t) dt$$

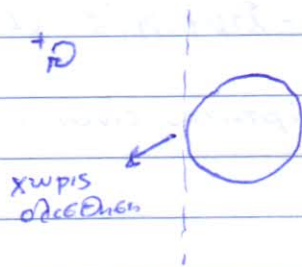
$$\hat{M}_G = \Delta H_G \rightarrow \int_0^t TR dt = \underbrace{H_G(t) - H_G(0)}_{I_G \omega} \rightarrow R \int_0^t T(t) dt = I_G \omega(t) - I_G \omega(0)$$

$$\rightarrow \boxed{RT = I_G \omega(t)} \quad (3)$$

Αρα 2 εξισώσεις (2) & (3), με 3 αγνώστους $\hat{T}$, $v(t)$, $\omega(t)$.

Βήμα 3: Κινηματικός Περιγραφέας

Είναι σαν "δίσκος" που κυλά σε επίπεδο χωρίς ολίσθηση.

$$v_G = 0 \rightarrow \boxed{v(t) = \omega(t) \cdot R} \quad (4)$$

(2), (3), (4) αποτελούν σύστημα με 3 εξ με 3 αγν. $\hat{T}$, $\omega(t)$, $v(t)$.

Βήμα 4: Επίλυση

$$(3) \rightarrow \frac{1}{T} = \frac{I_G \omega(t)}{R}$$

$$(1) \rightarrow mgt = \frac{I_G \omega(t)}{R} = m v(t) \stackrel{(4)}{\Rightarrow} mgt - \frac{I_G v(t)}{R^2} = m v(t) \Rightarrow$$

$$\rightarrow \boxed{v(t) = \frac{1}{1 + \frac{I_G}{mR^2}} gt}$$

$$\text{Για δίσκο: } I_G = \frac{1}{2} mR^2 \Rightarrow \boxed{v(t) = \frac{2}{3} gt}$$

Extra: • Προβλεπόμενος ωσως $\hat{T}$:

$$(2) \rightarrow \hat{T} = mgt - m v(t) \rightarrow \hat{T} = mgt - \frac{2}{3} mgt \rightarrow \hat{T} = \frac{1}{3} mgt$$

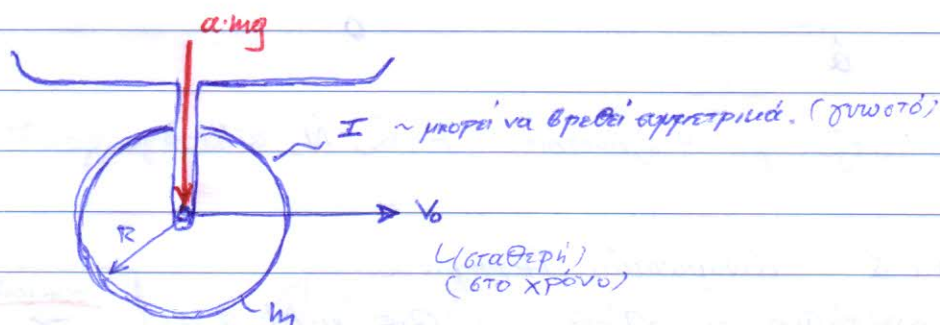
• Ευρέση T:

$$\int T(t) dt = \hat{T}(t) \rightarrow T(t) = \frac{d\hat{T}}{dt} \Rightarrow T(t) = \frac{d}{dt} \left(\frac{1}{3} mgt \right) \Rightarrow T(t) = \frac{1}{3} mg$$

(αδυναμία βγαίνει σταθερή)

~ Εφαρμογή 2 ~

Τροχός αεροπλάνου αγγίζει το έδαφος με ταχύτητα v_0 .

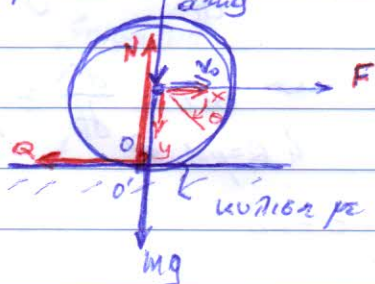

Θα απαιτηθεί κάποιος χρόνος για να γίνει $v_0 = \omega R \rightarrow \omega = \frac{v_0}{R}$

κίνηση χωρίς ολίσθηση

Πόσο είναι αυτός ο χρόνος t_f ? ολίσθηση.

Βήμα 1°: ΔΕΣ

F: δύναμη που ασκεί το αεροπλάνο

στη ροδα, στην επιφάνεια κατεύθυνση.

κυλίετα με ολίσθηση. ($Q = \mu N$).

Υπάρχει σχετική κίνηση του O ως προς το O' (έχω ολίσθηση).

$$v \neq \omega R.$$

Βήμα 2°:

• Αρχή ώσης-ορμής:

$$\hat{F}_x = \Delta L_x \rightarrow \hat{F} - \hat{Q} = \overbrace{L_x(t)}^{mv_0} - \overbrace{L_x(0)}^{mv_0} \rightarrow \boxed{\hat{F} = \hat{Q}} \quad (1)$$

$$\hat{F}_y = \Delta L_y \rightarrow mgt + amgt - \hat{N} = L_y(t) - L_y(0) \rightarrow \boxed{\hat{N} = (a+1)mgt} \quad (2)$$

• Αρχή στροφομής ώσης - στροφορμής

$$\hat{M}_C = \Delta H_C \rightarrow \int_0^t Q \cdot R dt = H_C(t) - H_C(0) \rightarrow$$

$$\rightarrow R \int_0^t \underbrace{Q(t)}_{\hat{Q}} dt = I_C \omega(t) - I_C \omega(0) \rightarrow \boxed{R \hat{Q} = I_C \omega(t)} \quad (3)$$

3 εξ. με 4 αγνώστους $\hat{F}, \hat{Q}, \hat{N}, \omega(t)$.

Βήμα 3°: Κινηματικός Περιορισμός

Κλίση με ολισθήση: $Q = \mu N$ (4)

$$\rightarrow \boxed{\hat{Q} = \mu \hat{N}} \quad (4)$$

Can't use it to solve

οριζώνοντας!

κλίση χωρίς ολισθήση

Ουσιαστικά θέλω να βρω το $\omega(t)$. $(t = ? , \text{ ώστε } \omega = \frac{v_0}{R})$
($t = t_0$)

Βήμα 4°: Επίλυση

$$(2) \Rightarrow \hat{N} = mg(a+1)t \Rightarrow N(t) = \frac{d\hat{N}}{dt} = mg(a+1)$$

$$(4) \Rightarrow \hat{Q} = \mu \hat{N} = \mu mg(a+1)t \Rightarrow Q(t) = \frac{d\hat{Q}}{dt} = \mu mg(a+1)$$

$\hat{Q} = \mu N \Rightarrow$

$$(1) \Rightarrow \hat{F} = \hat{Q} \Rightarrow F = Q = \mu mg(a+1)$$

$$(3) \Rightarrow \omega(t) = \frac{R}{I_C} \hat{Q} \rightarrow \boxed{\omega(t) = \frac{R}{I_C} \mu mg(a+1)t}$$

Χρόνος ολίσθησης t_1 :

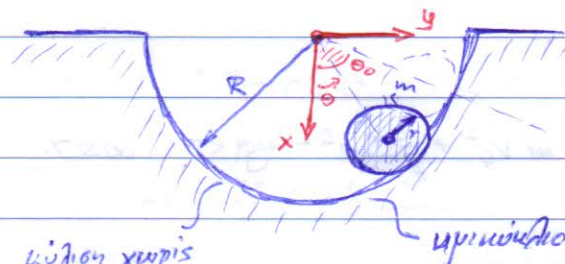
$$\omega(t) = \frac{v}{R} \rightarrow \text{επιδύση ως προς } \frac{v}{R}$$

$$\frac{R}{I_G} \mu m g (a+1) t_1 = \frac{v}{R} \Rightarrow t_1 = \frac{v}{g} \frac{I_G}{mR^2} \frac{1}{(a+1)\mu}$$

Εξαρτάται απ' το σχήμα και την κατανομή μάζας στον τροχό.

Για $t > t_1$: έχω κύλιση χωρίς ολίσθηση. (αλλάζει η 4^η εξίσωση)
 $\hookrightarrow$ γίνεται $v = \omega R$.

~ Εφαρμογή 3 ~

Αφήνουμε τη σφαίρα από θ_0 .

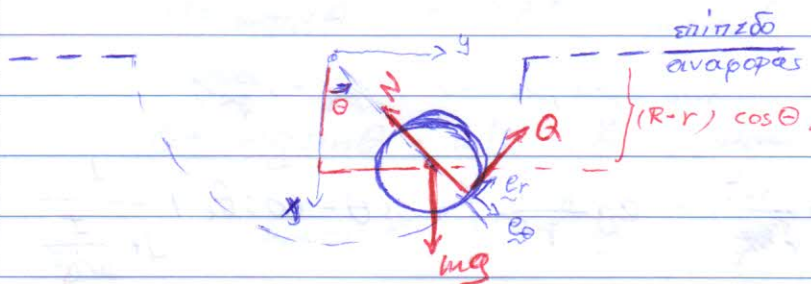
Δίνεται για σφαίρα:

$$I_G = \frac{2}{5} m r^2$$

Να βρείτε:

1. Ταχύτητα κέντρου βάρους σφαίρας συναρτήσει του θ .
2. Αντιδράσεις στο σημείο επαφής της σφαίρας με τη κυλινδρική επιφάνεια.

Βήμα 1 ΔΕΣ.

Βήμα 2°

Αρχή Εργασίας-Ενέργειας

• Συντηρητικές Δυνάμεις

Δουλειά

mg

mgz

• Μη συντηρητικές Δυνάμεις

Εργο

N

0 Διότι $N \perp$ κίνηση

Q

$$-\int Q ds = -\int Q \frac{ds}{dt} dt = -\int Q v dt$$

Για υλικά χωρίς ολίσθηση

Οπότε $W_{nc} = 0 \rightarrow$ Αρχή Διατήρησης Μηχανικής Ενέργειας

$$T_1 + V_1 = T_2 + V_2 \quad (1)$$

Θέση 1: $\theta_0 : V_1 = -mg(R-r)\cos\theta_0 \quad | \quad T_1 = 0$

Θέση 2: $\theta : V_2 = -mg(R-r)\cos\theta \quad | \quad T_2 = \frac{1}{2} m v_G^2 + \frac{1}{2} I \omega^2$

Αντικατάσταση στην (1)

$$-mg(R-r)\cos\theta_0 = \frac{1}{2} m v_G^2 + \frac{1}{2} I \omega^2 - mg(R-r)\cos\theta$$

Βήμα 3: Κινηματικές Περιορισμοί

Καθώς χωρίς ολίσθηση: $v_G = \omega R$ (2) $\rightarrow \omega = \frac{v_G}{R}$

(1), (2) $\rightarrow mg(R-r)(\cos\theta - \cos\theta_0) = \frac{1}{2} m v_G^2 + \frac{1}{2} I \left(\frac{v_G}{R}\right)^2 \rightarrow$

$$\rightarrow v_G^2 = 2g(R-r)(\cos\theta - \cos\theta_0) \frac{1}{1 + \frac{I}{mR^2}}$$

$I = \frac{2}{5} m r^2$, για σφαίρα $\rightarrow$ ~~$\frac{2}{5} m r^2$~~

και $\omega = \frac{v_G}{R} = 2g \frac{R-r}{R^2} (\cos\theta - \cos\theta_0) \frac{1}{1 + \frac{I}{mR^2}}$ (*)

2-4^ο Λευτέρα

β) Σφαίρες

(11^ο - 1^ο Υλικά)

Βήμα 2^ο Επισώσεις Κίνησης (Πολικό Σύστημα)

$$\sum F_r = m a_r \rightarrow -N + mg \cos \theta = -m(R-r)\dot{\theta}^2$$

$$\sum F_\theta = m a_\theta \rightarrow Q - mg \sin \theta = m(R-r)\ddot{\theta}$$

(ω)
Το κβ δεύτερη
κωδίκη κίνηση
με ακτίνα (R-r)

$$\dot{\theta} \neq \omega$$

$\omega = \dot{\varphi}$ (φ : η γωνία προσανατολισμού του σώματος)

Γίνεται κίνηση σε κύκλο με ακτίνα R-r, Άρα

$$v_G = (R-r)\dot{\theta} \quad (1) \quad (v = \dot{r}e_r + r\dot{\theta}e_\theta)$$

Γίνεται και σύγκριση της σφαίρας. Με βάση την κίνηση της σφαίρας:

$$v_G = \omega r \quad (2)$$

$$(1), (2) \rightarrow (R-r)\dot{\theta} = \omega r \rightarrow \dot{\theta} = \omega \frac{r}{R-r}$$

$$\rightarrow \ddot{\theta} = \dot{\omega} \frac{r}{R-r}$$

παρεμβολίζοντας

$$\begin{aligned} \text{(*)} \rightarrow \sum \tau = I \alpha &= \sum g \frac{R-r}{r} (-\sin \theta) \dot{\theta} \frac{1}{1 + \frac{I}{mR^2}} \rightarrow \\ \rightarrow \dot{\omega} &= -\frac{rg}{r} \sin \theta \frac{1}{1 + \frac{I}{mR^2}} \quad \omega \frac{r}{R-r} \quad r? \end{aligned}$$

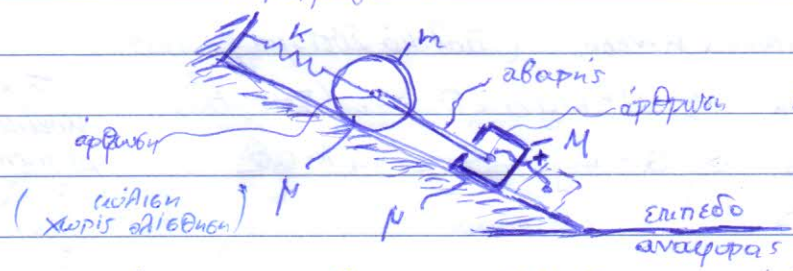
Από τις επισώσεις κίνησης:

$$N = mg \cos \theta + m(R-r)\dot{\theta}^2 = mg \cos \theta + m(R-r)\omega^2 \frac{r^2}{(R-r)^2} = \dots$$

$$\begin{aligned} Q &= mg \sin \theta + m(R-r)\ddot{\theta} = mg \sin \theta - m(R-r) \frac{g}{r} \sin \theta \frac{1}{1 + \frac{I}{mR^2}} \\ &= mg \sin \theta \left[1 - \frac{R-r}{r} \frac{1}{1 + \frac{I}{mR^2}} \right] \end{aligned}$$

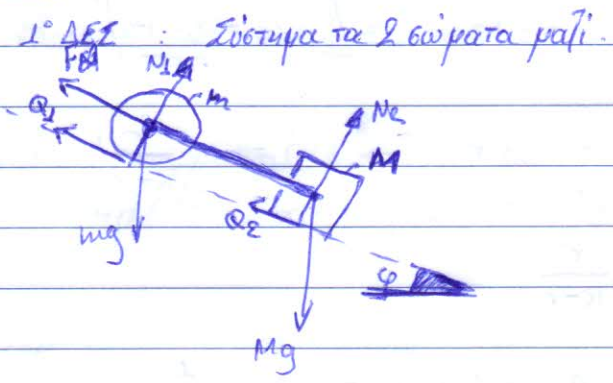
Εφαρμογή 4

Συμπιεσμένο κατά δ -
- Ξεμνά από κρημία.

1. $v(x)$: $x=0$ θέση βάρματος στην αρχική θέση
2. v_{max} , θέση μεγίστης ταχύτητας
3. Μέγιστη απόσταση x_{max}
4. Δυνάμεις από το κεκλιμένο στα βάρματα. (6π(7))
5. Δυνάμεις από τη ράβδο στα 2 βάρματα. (6π(7))

Βήμα 1°

Βήμα 2°

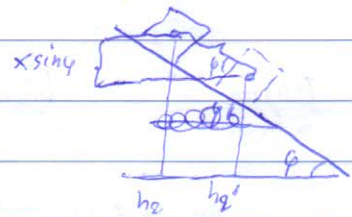
Αρχή Έργου Ενέργειας

Συμπριπτικές Δυνάμεις	Δυναμικό
mg	$\rightarrow$ mgz
Mg	$\rightarrow$ Mgz
$F_{ελ}$	$\rightarrow$ $\frac{1}{2} k \epsilon^2$
Μη συμπριπτικές Δυνάμεις	Έργο
N_1, N_2	$\rightarrow$ 0 ($N_1, N_2 \perp$ κίνηση)
Q_1	$\rightarrow$ 0 (το βήμα κινείται χωρίς ολίσθηση)
Q_2	$\rightarrow$ W_{Q_2}

$$W_{nc} = \Delta(T+V) \rightarrow W_{nc} = (T_2 + V_2) - (T_1 + V_1) \quad (*)$$

Πρόβλημα 1: Αρχειά (Ξεκινά από ηρεμία)

Πρόβλημα 2: X (έχουν κινηθεί κατά x)

$$T_1 = 0$$

$$V_1 = mgh_1 + mgh_2 + \frac{1}{2} k \delta^2$$

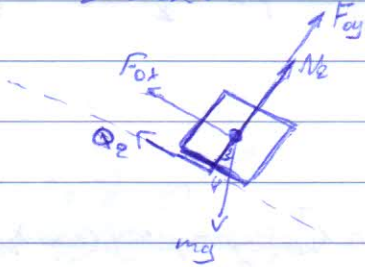
$$T_2 = \frac{1}{2} M v^2 \omega + \frac{1}{2} m v^2 \omega + \frac{1}{2} I \omega^2 \quad \rightarrow \text{η παύσας δεν έχει μετα}$$

$$V_2 = mg(h_1 - x \sin \phi) + Mg(h_2 - x \sin \phi) + \frac{1}{2} k (\delta - x)^2$$

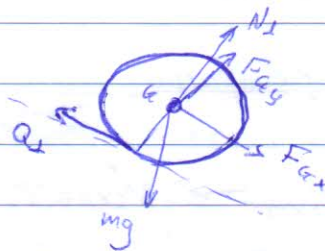
$$W_{nc} = W_{Q_2} = - \int_0^x Q_2 dx$$

Θέλουμε να βρούμε Q_2 .

2° ΔΕΣ:

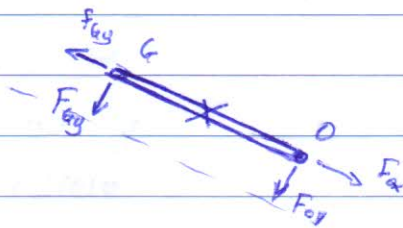

3° ΔΕΣ:

1° ΔΕΣ: $\sum F_y = m a_y \rightarrow N_2 + F_{Oy} - Mg \cos \phi = 0. \quad (**)$

4° ΔΕΣ:

παύσας είτε έχει είτε δεν κινείται

des νόμου Euler: $\sum M_G = I_G \alpha$
κεντρου βαρους

$$I = \int (r^2) dm \Rightarrow I = 0$$

$$\Rightarrow \boxed{\sum M_G = 0} \text{ : επίθεση της στατικής.}$$

$$\Rightarrow \sum M_O = 0 \rightarrow \sum M_G = 0 \Rightarrow \boxed{F_{Oy} = 0}$$

(και ανακαλύπτουμε γιατί)

Από (***) $\Rightarrow \boxed{N_2 = Mg \cos \phi}$

Επιπλέον $Q_2 = \mu N_2 \Rightarrow \boxed{Q_2 = \mu Mg \cos \phi}$ (= στατικό)

Επομένως $W_{nc} = \int_0^x \alpha_2 dx = - \int_0^x \mu Mg \cos \varphi dx = -\mu Mg \cos \varphi \cdot x$.

Βήμα 3° Κυλιχτή τροχού χωρίς ολίσθηση $\rightarrow v_t = \omega r$.

Αν $m \neq 0 \rightsquigarrow$ δ εξισώσεις. $\alpha = 0$? $\leftarrow$ ετσι κι αλλιώς.
 δ αγνώστο

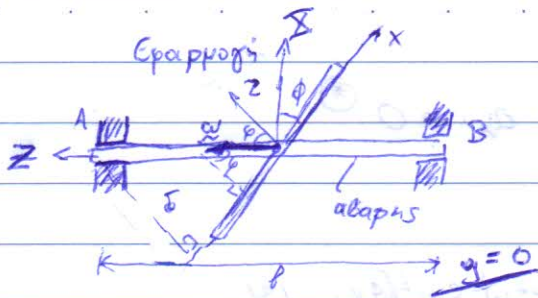
Βήμα 4°

Αντικαθιστώ στην (*) και λύνω :

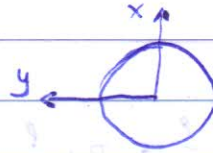
$$v^2(x) = \frac{10}{7m+5M} \left[(m+M)gx \sin \varphi - \mu mg \cos \varphi x + \frac{1}{2} k \delta^2 - \frac{1}{2} k (x-\delta)^2 \right]$$

για σφαίρα

3. $x_{MAX} \rightarrow v(x) = 0 \rightarrow m+M)gx_{MAX} \sin \varphi - \mu mg \cos \varphi x_{MAX} + \frac{1}{2} k \delta^2 - \frac{1}{2} k (x_{MAX} - \delta)^2 = 0$
 $\rightarrow x_{MAX} = \dots$

$\omega = \dot{\varphi} \omega_z = \text{σταθερά}$

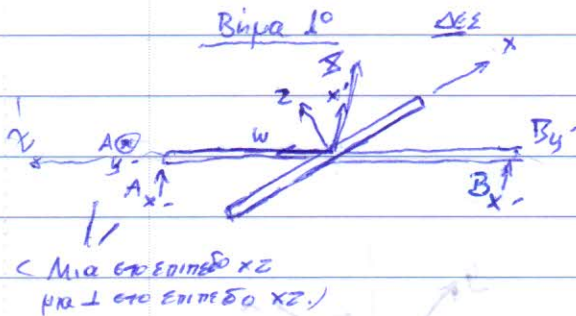

$I_{xx} = I_{yy} = \frac{1}{4} MR^2$
 $I_{zz} = \frac{1}{2} MR^2$

Αντιδράσεις στα εφόδρανα

F ακίνητο

$\rho \rightarrow Oxyz$ ($I_{xy} = I_{xz} = I_{yz} = 0$) κοίλο σύστημα συντεταγμένων σταθερά δεμένο-κόλλημένο στο δίσκο. κεντροβαρμένο.

Βήμα 2^ο = Εξισώσεις κίνησης

2^{ος} νόμος Euler (ως προς Σ.Σ. κεντρομένο στο βήμα)

$M_x = I_{xx} \dot{\omega}_x + (I_{zz} - I_{yy}) \omega_z \omega_y$
 $M_y = I_{yy} \dot{\omega}_y + (I_{xx} - I_{zz}) \omega_x \omega_z$
 $M_z = I_{zz} \dot{\omega}_z + (I_{yy} - I_{xx}) \omega_x \omega_y$

$\omega_y = 0$

$\omega_x = -\omega \sin \varphi$

$\omega_z = +\omega \cos \varphi$

Άρα: $I_{zz} = 2I_{yy}$

$M_x = I_{xx} \dot{\omega}_x + (I_{zz} - I_{yy}) \omega_x \omega_y = 0$ (1)

$M_y = -I_{xx} (-\omega \sin \varphi) (\omega \cos \varphi) = +I_{xx} \omega^2 \sin \varphi \cos \varphi = \frac{1}{4} MR^2 \omega^2 \sin(2\varphi)$ (2)

$M_z = 0$ (3) ($I_{yy} = I_{xx}$ και $\omega_y = 0$)

Εισάγουμε ένα καινούριο σύστημα $\rho' \rightarrow Ox'$: πάνω στο επίπεδο xz.

$Oy' \parallel Oy$: συμπιπτει με τον Oy.

1^{ος} Νόμος Euler.

$\sum F_{x'} = m a_{x'} \Rightarrow A_{x'} + B_{x'} = 0$ (4)

$\sum F_{y'} = m a_{y'} \Rightarrow A_{y'} + B_{y'} = 0$ (5)

$\sum F_{z'} = m a_{z'}$

Σε νέο σύστημα για να γίνουν σταθερές οι $A_{y'}, A_{x'}, B_{y'}, B_{x'}$ που περιβάλλονται.

Βήμα 3

Κινηματικός Περιορισμός : $a_y = a_x = 0$. *

$$(2) \rightarrow A_x' \frac{l}{2} + B_x' \frac{l}{2} = \frac{m}{8} R^2 \omega^2 \sin^2(2\varphi) \quad (2)$$

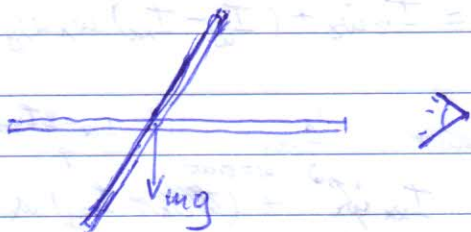
$$(1) \rightarrow A_y' \delta - B_y' \delta = 0 \rightarrow A_y' - B_y' = 0 \quad (1)$$

Συστήμα (2), (4) $\rightarrow A_x', B_x'$

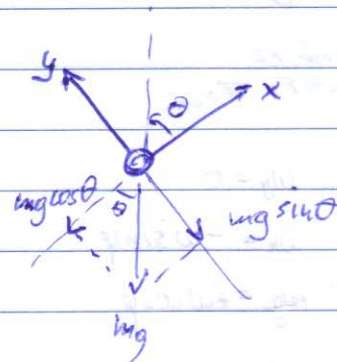
Συστήμα (1), (3) $\rightarrow A_y' = B_y' = 0$

$$A_x' = -B_x' = \frac{m}{8} \frac{R^2}{l} \omega^2 \sin(2\varphi)$$

Σε πεδίο βαρύτητας

$$\dot{\theta} = \omega \Rightarrow \theta = \omega t$$

Οι εξισώσεις γίνονται:

$$(4) \rightarrow A_x' + B_x' - mg \cos \theta = 0$$

$$(5) \rightarrow A_y' + B_y' - mg \sin \theta = 0$$

4.11, 30 ασκήσεις στο κεφάλαιο 4 - Σελ. 311

οχι υποθετικές συνάψεις.

- Σχετική κίνηση
- Στο επίπεδο
- Ροές αδράνειας (Συνδυασμός) οχι γραμμές
- Κέντρο βάρους (μεταβλητή πυκνότητα με τη θέση)
- βυτηροσφηνες

$\vec{\omega} = \omega \vec{e}_z$, άρα $\omega_x = \omega_y = 0$.
 $\omega_z = \omega$.

Ο 2ος νόμος Euler παίρνει τη μορφή :

$$M_x = I_{xz} \dot{\omega}_z - I_{yz} \omega_z^2$$

$$M_y = I_{yz} \dot{\omega}_z + I_{xz} \omega_z^2$$

$$M_z = I_{zz} \dot{\omega}_z$$

$\vec{\omega} = \omega \vec{e}_z$ →

$$\left. \begin{aligned} M_x &= I_{xz} \dot{\omega} - I_{yz} \omega^2 \\ M_y &= I_{yz} \dot{\omega} + I_{xz} \omega^2 \\ M_z &= I_{zz} \dot{\omega} = \underline{I_{zz} \alpha} \end{aligned} \right\}$$

← Χρήσιμη για να μας δώσει των ω .
↳ Λύκειο

* Μας δίνουν τις δυνάμεις που πρέπει να ασκησώ $\perp$ στο επίπεδο κίνησης, για να διατηρηθεί το σώμα την κίνησή του στο επίπεδο.

Δυνάμεις στο επίπεδο xy , έχουν ροπές ως προς x και $y = 0$.

Άρα στην επίπεδη κίνηση: $M_z = I_{zz} \dot{\omega} = I_{zz} \alpha \rightarrow$ Προσανατολισμό. (3)

$\vec{F} = m \vec{a}_G \rightarrow$

$$\left. \begin{aligned} F_x &= m \ddot{x}_G & (1) \\ F_y &= m \ddot{y}_G & (2) \\ F_z &= m \ddot{z}_G & (4) \end{aligned} \right\}$$

(5) : $M_x = I_{xz} \dot{\omega} = I_{yz} \omega^2$

(6) : $M_y = I_{yz} \dot{\omega} + I_{xz} \omega^2$

οι (1),(2),(3) προσδιορίζουν τις άγνωστες κινηματικές ποσότητες $\ddot{x}_G, \ddot{y}_G, \dot{\omega} = \alpha$
 οι (4),(5),(6) προσδιορίζουν δυνάμεις στην κατεύθυνση z (καθόδη στην κίνηση).

Για κοίλο σύστημα συντεταγμένων * $I_{xy} = I_{xz} = I_{yz} = 0$.

Οι εξισώσεις του 2ου Νόμου Euler :

$$\left| \begin{aligned} M_x &= 0 \\ M_y &= 0 \\ M_z &= I_{zz} \dot{\omega} = I_{zz} \alpha \end{aligned} \right.$$

☉ με τον αξονα Z , καθόδη στο επίπεδο κίνησης.

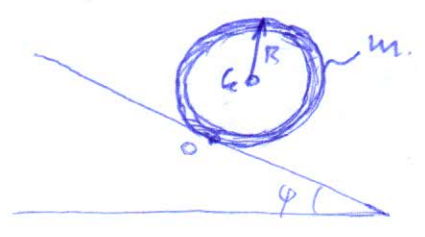

Εφαρμογή

Διαγώνιος

Ξεχωριστά από κρέμα

?

1. Εάν το κύβη κινείται χωρίς ολίσθηση να βρεθούν:
  - a. β. Η δύναμη που ασκούνται από το κεκλιμένο στο δάπεδο.
  - b. φ. Η επιτάχυνση του κ.β. και η γωνιακή επιτάχυνση.
  - c. φ. Η ταχύτητα του κ.β. (κέντρου μάζας) και η γωνιακή ταχύτητα.
  - d. φ. Η Θέα του κ.β. και ο προσανατολισμός.

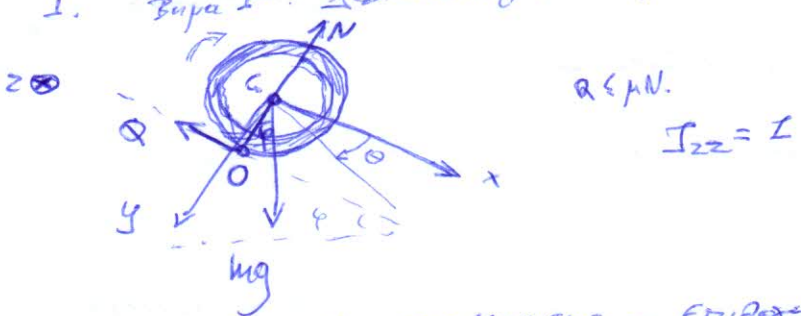
2. Για ποια γωνία φ το σώμα κινείται με ολίσθηση. ($\varphi \geq \varphi_{cr}$)

3. Για $\varphi > \varphi_{cr}$ να απαντήσω τα ερωτήματα της 1.

$\hookrightarrow$ (Αντικαθιστούμε την (5) με την $Q = \mu N$)

Λύση:

1. Βήμα 1^ο: Διάγραμμα ελεύθερου σώματος - περιβάλλον.

$Q \leq \mu N$

$I_{zz} = I$

2. Βήμα 2^ο: Εξισώσεις κίνησης - επιλογές συστημάτων

$$F_x = m\ddot{x}_G \Rightarrow mg \sin \varphi - Q = m\ddot{x}_G \quad (1)$$

$$F_y = m\ddot{y}_G \Rightarrow mg \cos \varphi - N = m\ddot{y}_G \quad (2)$$

$$M_z = I_{zz}\ddot{\alpha} = I\ddot{\alpha} \Rightarrow$$

$I_{zz} = I = \begin{cases} mR^2 & \text{κεντρος} \\ \frac{1}{2}mR^2 & \text{αξωνας} \\ \frac{2}{5}mR^2 & \text{σφαира} \end{cases}$

$\Rightarrow QR = I\ddot{\alpha} \quad (3)$

$\theta, N, \alpha, \ddot{x}_G, \ddot{y}_G$ - 5 αγνωστοι - 3 εξισώσεις

Βήμα 3^ο: Κινηματικοί Περιορισμοί

$\ddot{y}_G = 0 \quad (4) \quad ?$

$\ddot{v}_G = 0 \Rightarrow \ddot{x}_G = R\ddot{\alpha} \quad (5)$

$\begin{cases} v_G = R\omega \\ \ddot{x}_G = R\ddot{\omega} \end{cases}$

κίνηση χωρίς ολίσθηση

$\textcircled{h} \quad \vec{v}_G = \vec{v}_O + \vec{\omega} \times \vec{r}_{OG}$

ή σιγαμαίως άλλος περιορισμός 0.

Βήμα 4^ο Γρήγορα (5 εξισώσεις - 5 αγνωστοις)

$\textcircled{a} \quad (4) \Rightarrow N = mg \cos \varphi$

$(1), (5) \Rightarrow mg \sin \varphi - Q = mR\ddot{\alpha}$

$(3) \Rightarrow QR = I\ddot{\alpha} \Rightarrow Q = \frac{I\ddot{\alpha}}{R}$

$\Rightarrow mg \sin \varphi - \frac{I\ddot{\alpha}}{R} = mR\ddot{\alpha} \Rightarrow \ddot{\alpha} = \frac{Rmg \sin \varphi}{I + mR^2}$

βγαίνουμε με mR^2 μόνο παραγοντα.

$\Rightarrow \ddot{\alpha} = \frac{1}{\frac{I}{mR^2} + 1} \frac{g}{R} \sin \varphi$

$(3) \Rightarrow Q = \frac{I\ddot{\alpha}}{R} = \frac{I}{R} \left(\frac{1}{\frac{I}{mR^2} + 1} \frac{g}{R} \sin \varphi \right) \Rightarrow Q = \frac{\frac{I}{mR^2}}{\frac{I}{mR^2} + 1} mg \sin \varphi$

αδρανειατο μέρη / μόνον δυνάμεις

$$(5) \Rightarrow \ddot{x}_G = R \alpha \Rightarrow \boxed{\ddot{x}_G = \frac{1}{\frac{I}{mR^2} + 1} g \sin \varphi} = \text{σταθερά}$$

$$\dot{x}_G = \int \ddot{x}_G dt = \frac{1}{\frac{I}{mR^2} + 1} g \sin \varphi t + v_0 \quad (v_0 \text{ Ανο Α.Ε.)}$$

$$x_G = \frac{1}{2} \frac{1}{\frac{I}{mR^2} + 1} g \sin \varphi t^2 + v_0 t + x_0$$

$$\omega = \frac{1}{\frac{I}{mR^2} + 1} \frac{g}{R} \sin \varphi t + \omega_0$$

$$\text{ροοτακωτική } \Theta = \int \omega dt = \frac{1}{\frac{I}{mR^2} + 1} \frac{g}{R} \sin \varphi \frac{t^2}{2} + \omega_0 t + \Theta_0$$

2. κρίσιμη γωνία φ_{cr} όπου σταματά η υλική χάρη μ και αρχίζει να ολισθαίνει.

Για υλική χάρη ολισθαίνει: $2.5 \mu N$.

$$\rightarrow \frac{\frac{I}{mR^2}}{\frac{I}{mR^2} + 1} mg \sin \varphi \leq \mu mg \cos \varphi \Rightarrow \boxed{\tan \varphi \leq \frac{I/(mR^2) + 1}{I/(mR^2)} \mu}$$

Η φ_{cr} αντιστοιχεί στην ισότητα: $\tan \varphi_{cr} = \frac{I/(mR^2) + 1}{I/(mR^2)} \mu$,

η τιμή αυτή εξαρτάται από το I , το μ και R .

Για δακτυλίο: $I = mR^2 \Rightarrow \frac{I/(mR^2) + 1}{I/(mR^2)} = 2 \Rightarrow \tan \varphi_{cr} = 2\mu$.

Για κώνο: $I = \frac{1}{2} mR^2 \Rightarrow \frac{I/(mR^2) + 1}{I/(mR^2)} = \frac{1/2 + 1}{1/2} = 3 \Rightarrow \tan \varphi_{cr} = 3\mu$.

3. $\varphi > \varphi_{cr}$ H/W. Test